

Monitoring médií

1. 4. – 30. 4. 2012

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Název: "Odkladová" péče o seniory se společností prodraží
Zdroj: Zdravotnické noviny (ZN Ambit Media)
Datum: 02.04.2012
Str.: 1
Číslo: 14
Rubrika: Titulní strana
Autor: jak
Odkaz: <http://www.zdravky.cz>
Zkratka zdroje: COZA

Klíčová slova: **péče (9), sociální (4), péči (4), ústavy (2), ústavů, sociálních**

"Odkladová" péče o seniory se společností prodraží

Pokud budeme úspěšnost **péče** o seniory v ČR - stejně jako např. úspěšnost české vědy - poměřovat jen počtem vystavěných **ústavů**, budeme v obou oblastech mezi evropskými zeměmi nepochybně na špičce. Otázkou je, zda nové budovy jsou tím, co naši senioři či vědci nejvíce potřebují.

Tak by se dala shrnout část sdělení doc. MUDr. Ivy Holmerové, Ph. D., ředitelky Gerontologického centra Praha 8, předneseného 22. března během zahajovací konference ministerstva zdravotnictví k projektu Nový rámec politiky pro aktivní, zdravé a důstojné stárnutí a poskytování zdravotních služeb a služeb dlouhodobé **péče**. Konference nazvaná Aktivní zdravé stárnutí byla podpořena z programu EU pro zaměstnanost a **sociální** solidaritu PROGRESS (2007-2013).

V zasetí stereotypů

Rok 2012 byl vyhlášen Evropským rokem aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity. Jak připomněla I. Holmerová, od roku 1960 se v EU prodloužila doba dožití o 8 let a během následujících 4-5 dekád vzroste o dalších 5 let. Data Eurostat vypovídají o tom, že hranice stáří je v různých zemích vnímána různě. Obecně se akceptuje od dosažení věku 64 let, v Nizozemsku se však hovoří až o 70 letech, naopak na Slovensku bývá za začátek stáří považován již věk 50 let.

"Převažující etnocentrický pohled v naší společnosti vede k tomu, že se na stáří a staré díváme jako na příslušníky nějakého zapomenutého kmene kdesi v Amazonii," připomněla I. Holmerová. "Jsou to pro nás, oni", politici hovoří, že nebude, pro ně na důchody a že, jim` postavíme **ústavy**, reklama, pro ně se omezuje na přípravky proti bolesti kloubů či lepidla zubních protéz... Stereotypizace vytváří mýty o tom, že stáří je nemoc, stáří potřebují **ústavy**, protože jsou bezmocní, což je téměř oficiální politický názor, stáří je ošklivé a neatraktivní, stáří lidé jsou asexuální, neproduktivní a ničemu se už nenaučí..." Odpovídají tomu i výsledky průzkumu provedeného v ČR v roce 2007. S názorem, že starších lidí přibývá, a proto by měli mít omezenou možnost vstupovat do politiky, aby nemohli tolik ovlivňovat dění ve společnosti, souhlasilo 43 % respondentů. Názor, že starší lidé si stále na něco stěžují a přitom se mají docela dobře, sdílelo 40 % dotázaných. Každý pátý, konkrétně 22 % respondentů, souhlasil s názorem, že hodně starších lidí si užívá spokojeného života, zatímco mladší na ně musejí pracovat, a 15 % dotázaných se shodovalo v tom, že bohaté finanční dávky, které dostávají starší lidé, ubírají ze státní pokladny peníze, které by měly být poskytnuty mladším. O zažitých stereotypch v ČR oproti Evropě vypovídá i připojený graf.

Starší vs. geriatrický pacient

V posledních letech byly podle I. Holmerové v ČR zřetelné tendence považovat stáří za problematiku "sociální", což bohužel může být východiskem diskriminace seniorů v systému zdravotnictví.

"Společenskou roli i odpovědnost seniorů je třeba respektovat - stejně tak i jejich specifické potřeby zdravotní a dlouhodobé péče," konstatovala I. Holmerová. V této souvislosti je např. třeba rozlišovat staršího pacienta, který se od mladšího liší zpravidla tím, že jeho stonání trvá déle, od geriatrického pacienta. Tím se starší pacient (zpravidla od 70 let věku výše) stává, pokud je jeho onemocnění komplikováno významnými komorbiditami ovlivňujícími diagnostický proces, terapii i rehabilitaci nebo pokud je ohrožen zejména zhoršením či ztrátou soběstačnosti, kvalitativními poruchami vědomí a dalšími geriatrickými komplikacemi.

Aktivní, tzv. enabling model přístupu ke zdravotní a sociální péči u seniorů by měl preferovat vytvoření takových podmínek, aby se senior mohl po absolvování adekvátní diagnostiky a terapie vracet domů, nebo absolvovat doléčení a rehabilitaci a poté se opět vrátit do domácího prostředí, v němž by mu mělo být poskytnuto i co nejvíce péče v případě omezené soběstačnosti či nesoběstačnosti.

U nás zatím stále převažuje spíše diskriminační pasivní, tzv. disabling model, který v kterékoli z výše uvedených fází směřuje seniora do systému "odkladové" institucionální péče, která se pochopitelně prodrazí. Stačí si porovnat výdaje na kvalitní rehabilitaci a doléčení (cca 1500 Kč/den x 7 dní x několik týdnů) s náklady na "odkladovou" péči o nesoběstačné (1000 Kč denně x 365 dní x několik let).

Hledání "age-friendly" komunit

Změna přístupu bude znamenat zajištění akutní geriatrické péče v lůžkových zařízeních (vlastní i konziliární), doléčovacích a rehabilitačních služeb, komunitních center, domácí péče s využitím geriatrických týmů, dlouhodobé zdravotně-sociální péče (seniorům po CMP, s demencí aj., a to i v systému sociálních služeb) a paliativní péče o neoncologické pacienty. Projekt, který byl konferencí 22. března zahájen, by měl mj. přispět ke stanovení indikátorů dobré praxe (v ČR i v zahraničí) v municipalitách s ohledem na aktivní stárnutí a dlouhodobou péči, vyhledat případy dobré praxe v komunitách, které jsou "age-friendly", včetně vytvoření manuálů takové dobré praxe, a otevřít celospolečenskou debatu o aktivním stárnutí a dlouhodobé péči založenou na důkazech.

Název:	Zájemců o pěstounství je v ČR překvapivě hodně
Zdroj:	CT24.cz
Datum:	02.04.2012
Rubrika:	ct24.cz
Odkaz:	http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/170630-zajemcu-o-pestounstvi-je-v-cr-prekvapive-hodne/
Zkratka zdroje:	YD24

Klíčová slova: transformace (2), sociální, služby

Zájemců o pěstounství je v ČR překvapivě hodně

Praha - Počet zájemců o pěstounství je dostatečný, zjistil bleskový průzkum, který si zadal Nadační fond J&T. Ze zhruba tisícovky dotázaných uvedlo 5 procent respondentů vážný zájem o výchovu

dítěte, které nemůže vyrůstat ve své původní rodině. Jednorázový spontánní zájem pak připustilo 32 procent dotázaných. O roli náhradního rodiče by měli větší zájem sezdané páry a věřící, část oslovených by si klidně vzala do péče i dítě s postižením. Předseda Společnosti **sociální** pediatrie České lékařské společnosti František Schmeiberg ale upozornil, že lidé nemají dost informací o náročnosti pěstounství. Podle chystané novely by se měla v budoucnu většina dětí z ústavů přesunout do rodinné péče. - "Nás průzkum velmi mile překvapil a vypovídá především o tom, že česká populace má zájem o pěstounskou péči," řekla pro ČT ředitelka Nadačního fondu J&T Marie Oktábcová. Sama si dobře uvědomuje, že náročnými psychologickými testy a přípravným sítím by prošlo mnohem nižší číslo. Z praxe ale ředitelka fondu odhaduje, že zhruba třetina z potenciálních pěstounských rodin by uspěla. Příprava na pěstounství obsahuje vedle kompletní řady dokladů a dokumentů a psychologických testů také vzdělávání. Ředitelka Nadačního fondu J&T Marie Oktábcová: "Ideální pěstoun je psychicky vyzrálá osobnost s pozitivním přístupem k dětem, je trpělivá, vyrovnaná a empatická." Podle výsledků průzkumu by celkem pěti procentům dotázaných uvažujících o pěstounství nevyhovovalo starat se o dítě s mentálním handicapem, šest procent respondentů je ochotno přijmout dítě s fyzickým handicapem. Přijetí dítěte z národnostní menšiny si dovede představit až deset procent dotázaných. Největší zájem opěstounství projeví lidé v Jihomoravském kraji a také na severní Moravě. Dítě do pěstounské péče by si také častěji vzali manželé než nesezdané páry. "Věřící lidé častěji přemýšlí o pěstounství a mají i častěji zájem se stát krátkodobým pěstounem na přechodnou dobu," vyplývá z výsledků průzkumu. Ekonomická situace rodiny prý nemá na zájem o pěstounství vliv. Ústavy pro děti čeká **transformace** Ruku v ruce s chystanou novelou nadchází otázka, co s ústavní péčí. "Ústavy by se neměly rušit, měly by se transformovat zejména na pobytová zařízení pro rodiče s dětmi... také by tu měly být poskytovány odborné **služby** a to jak biologickým, tak pěstounským rodinám," řekla České televizi předsedkyně sněmovní stálé komise pro rodinu a rovné přežitosti Helena Langšádlová (TOP 09). Podle jejího odhadu je **transformace** ústavů otázkou několika let, aby ale proběhla úspěšně, je nutné vybudovat síť kvalitních pěstounů. "Výzkum, který byl dnes prezentován, nám dává naději," dodala s optimismem.

Název: Dětské domovy tlumí zlobivé děti léky, ministerstvo o tom neví
Zdroj: iDnes.cz - zpravodajství
Datum: 03.04.2012
Číslo: 94
Rubrika: Zprávy / Domácí
Autor: MF DNES, Kateřina Frouzová, Gracián Svačina
Odkaz: http://zpravy.idnes.cz/detske-domovy-tlumi-zlobive-deti-pomoci-leku-fno-/domaci.aspx?c=A120402_204008_domaci_ert
Zkratka zdroje: YZID

Klíčová slova: sociálních (3), sociální (2), sociálními, ústavech, péče, sociálně, sociálnímu, ústavů

Dětské domovy tlumí zlobivé děti léky, ministerstvo o tom neví

Zlobivé děti v dětských domovech jsou tlumeny léky a odkládány na psychiatrii. Pomoci se však

nedočkají. Pravidelné kontroly dětských domovů **sociálními** pracovníky jsou totiž spíše formální a jiné úřady se problémem odmítají zabývat.

"Nechtěl jsem brát tlumicí léky na zlobení ani jet do psychiatrické léčebny, ale neměl jsem si komu stěžovat, kde hledat pomoc," vyprávěl MF DNES 22letý Tomáš, který vyrůstal v **ústavech** od narození. Uklidňující léky byl nucen brát devět let, v léčebně byl několikrát.

Systém **péče** je tak děravý, že v podobných situacích nechává děti prakticky samotné. "V dětských domovech jsou často bezmocné," konstatuje Jan Pfeiffer, člen komise při Radě Evropy, která má bojovat proti týrání a ponižujícímu zacházení.

Tomáš cítil vztek a bezprávi. Teoreticky se sice mohl svěřit **sociální** pracovníci, ale prakticky to bylo vyloučené. "Donesla mi čokoládu a před ředitelem či vychovatelkou se ptala, jestli mě něco netrápí. Nechtěl jsem si dělat problémy a raději jsem lhal a domov chválil." Výpovědi dětí o tom, že kontroly **sociálních** pracovníků bývají formální, potvrdil v pondělí i ředitel odboru rodiny ministerstva práce a **sociálních** věcí Miloslav Macela. Příběh Tomáše není výjimečný

"Novela zákona o **sociálně** právní ochraně dětí to má změnit. Přístup **sociálních** pracovníků musí být daleko odpovědnější," řekl. Vzápětí však přiznal, že ani to nemusí dětem, jejichž výchovné problémy řeší vychovatelé pilulkami či převozem do psychiatrické léčebny, pomoci. "Dítě se může s problémem svěřit **sociálnímu** pracovníkovi a ten mu má pomoci. V tomto případě se však jedná o rozhodnutí lékaře, a proto je řešení velmi složité. Jinými slovy, na psychiatra je **sociální** pracovník krátký," uvedl Macela.

Příběh Tomáše vůbec není ojedinělý. Podobně bezvýchodnou situaci MF DNES líčili i další bývalí či současní svěřenci z domovů. Byli bezbranní, museli se podvolit vůli vedení domova a lékaře. Úřady převozy dětí do léčeben většinou vůbec nezajímají. V dětských domovech v podstatě nemají být děti s duševními poruchami.

MF DNES však v minulých dnech popsala množství příběhů, kdy děti byly nuceny celé roky brát tak vysoké dávky psychofarmak na zlobení, že utlumené usínaly ve škole i v domově. Ombudsman navíc při kontrole **ústavů** zjistil, že některé domovy tyto děti na celé týdny zbytečně "odkládají" do psychiatrických léčeben. Ministerstvo školství odpovědnost odmítá

Ministerstvo školství, pod které dětské domovy spadají, nic z toho nekontroluje a o ničem prý ani neví. "Nehlídáme užívání léků dětmi. Je to zdravotnická záležitost," uvedl suše Patrik Kubas z tiskového odboru ministerstva. Úřad nezajímají ani převozy dětí do léčeben. Nemá proto ani hrubý přehled, kolik dětí ročně na psychiatrii skončí a proč.

"Pokud dostaneme konkrétní podnět, obrátíme se na ministerstvo zdravotnictví nebo orgány činné v trestním řízení," dodalo ministerstvo. O jiných krocích, které by mohly dětem pomoci, se nezmínilo. Stejně reagovala i Česká školní inspekce, která má v domovech dělat prověrky. Ani ta nemá přehled, kolik dětí užívá psychofarmaka a kolik jich ročně jezdí do léčeben. "Nemáme k tomu oprávnění. Naše činnost se řídí zákonem a ten by se musel změnit," uvedl mluvčí inspekce Libor Vacek.

Jediná z oslovených institucí, která se v pondělí o situaci dětí v dětských domovech zajímala, byla Všeobecná zdravotní pojišťovna. "Je to pro nás silný podnět a určitě budeme konkrétní informace prověřovat," napsal mluvčí Jiří Rod. Upozornil, že v minulosti již na případy zbytečných a dlouhodobých hospitalizací dětí v psychiatrických léčebnách narazili. Netýkalo se to však dětí z domovů.

URL| http://zpravy.idnes.cz/detske-domovy-tlumi-zlobive-deti-pomoci-leku-fno-/domaci.aspx?c=A120402_204008_domaci_ert

Název: Výstava napoví, jak se žije lidem v ústavech
Zdroj: Jihlavský deník
Datum: 04.04.2012
Str.: 2
Číslo: 81
Rubrika: Zpravodajství
Autor: DANA DVOŘÁKOVÁ
Odkaz: <http://www.jihlavsky.denik.cz/>
Zkratka zdroje: VVNJ

Klíčová slova: sociálních (7), služeb (4), transformace (2), sociální (2), transformaci, sociálního

Výstava napoví, jak se žije lidem v ústavech

Jihlava – Život v ústavu je hendikep. I pro postižené. To se snaží naznačit výstava, která je od včerejška k vidění v jihlavském obchodně – zábavním centru City Park. Několik fotografií uznávaného fotografa Jindřicha Štreita doprovází příběhy lidí, kteří část svého života prožili nebo prožívají v ústavech. Výstava se dotýká tématu **transformace sociálních služeb**.

"Toto téma fotografuji již mnoho let, a tak jsem měl možnost osobně poznat prostředí i podmínky života lidí, kterých se potřeba **sociálních služeb** týká," vyjádřil se fotograf Jindřich Štreit.

K tématu problematiky **sociálních služeb** a života postižených v ústavech i mimo něj ho přivedl především zájem o **sociální** fotografii a vztahy mezi lidmi. "S životem lidí s postižením jsem se blíže seznámil díky svým návštěvám různých **sociálních** zařízení v okolí, kde jsem mohl fotografovat, dostalo se mi možnosti dlouhodobě se stýkat s jejich obyvateli a rozmlouvat s nimi. Na základě těchto zkušeností jsem vytvořil několik fotografických souborů, které jsou stále vystavovány, a vydal jsem při té příležitosti také několik katalogů," přiblížil fotograf.

Ten **sociální** téma sleduje již od předrevoluční doby. "Myslím, že se situace po Sametové revoluci začala hodně měnit k lepšímu. Můj názor je, že tito lidé jsou bezbranní, a proto potřebují naši pozornost, ochranu, pochopení a hlavně pomoc," dodal Jindřich Štreit s tím, že při návštěvách zařízení ho hodně překvapilo množství lidí, kteří jsou v nich umístěni. "Osobně považuji vytváření skutečného domova místo života v ústavu za ten nejlepší možný cíl a velmi jej podporuji," dodal fotograf.

Přeměna **sociálních** ústavů tak, aby vypadaly více jako opravdové domovy, sedějeina Vysočině.

Přeměny jsou součástí projektu Podpora **transformace sociálních služeb** Ministerstva práce a **sociálních** věcí, který zahrnuje 32 ústavních zařízení v Česku. Lidé s postižením díky **transformaci** přecházejí z velkých ústavů do bytů či rodinných domů v běžné zástavbě a žijí způsobem života, který je obvyklý

pro jejich vrstevníky.

Projekt je financován z Evropského **sociálního** fondu a z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost.

Foto: VESELÍ. Pět dívek, tak se jmenuje fotografie Jindřicha Štreita, která je nyní k vidění v jihlavském City Parku. "Měl jsem výstavu v Olomouci a požádal jsem klienty Dětského centra v Topolanech, zda by vystoupili na vernisáži. Děvčata se převlékla za víly a na vernisáži úžasně zatančila," okomentoval fotografii Jindřich Štreit.

Foto: Jindřich Štreit

Název: Změny v péči o děti si počkají. Novela projde úpravami
Zdroj: Aktuálně.cz - zpravodajství
Datum: 05.04.2012
Rubrika: centrum.cz - aktualne.cz - zdomova
Odkaz: <http://aktualne.centrum.cz/domaci/politika/clanek.phtml?id=740106> ▶
Zkratka zdroje: YZAK

Klíčová slova: **péče (5), péči (3), sociální (2), ústavů, sociálně, ústavech, sociálních**

Změny v péči o děti si počkají. Novela projde úpravami

Cílem novely je dostat více dětí z **ústavů** do **péče** pěstounů - Změny v **péči** o děti si počkají. Novela projde úpravami. Praha - Sněmovní **sociální** výbor ve čtvrtek přerušil jednání o vládní novele o **sociálně**-právní ochraně dětí, která mění **péči** o ohrožené děti. Předlohu patrně čekají změny. Cílem novely je dostat více dětí do **péče** profesionálních pěstounů, aby nekončily v **ústavech**. Poslanci tak do ní možná vloží odměny pro pěstouny prarodiče. Do zákona by se mohla dostat také dávka pro děti po ukončení pěstounské **péče**. "Na základních principech je všeobecná shoda," uvedl ministr práce a **sociálních** věcí Jaromír Drábek (TOP 09). Novela podle něho vychází z přesvědčení, že nejlepší prostředí pro dítě je rodina, institucionální **péče** by měla být poslední možností a náhradní **péči** je třeba podporovat a profesionalizovat. Přerušení jednání navrhl Jan Čechlovský (ODS), protože poslanci dostali pozměňovací návrhy se stanoviskem ministerstva před několika dny. Předloha si podle něho zaslouží řádnou debatu. Plat namísto dávek. V případě odměn pro pěstouny prarodiče ministerstvo původně uvádělo, že prarodiče mají k vnoučatům vyživovací povinnost a odměnu by měli dostávat jen tehdy, pokud budou pomoc potřebovat. Pozměňovací návrh počítá s několika variantami, k nimž patří stoprocentní odměna a poloviční odměna. Další pozměňovací návrhy se týkají například délky přípravy a pravidelných školení pěstounů a zavedení státního příspěvku na výkon pěstounské **péče**. Odměny pěstounů možná budou posuzovány jako plat, nikoli jako **sociální** dávka. Další změna by se mohla týkat profesionálních pěstounů. Podle vládního návrhu by měli nárok na odměnu i v době, kdy by o žádné dítě zrovna nepečovali. Poslanci možná ustanovení upraví tak, aby se nemohlo zneužívat. Čtěte také: Pěstouni by měli dostávat podle vládní novely vyšší odměnu než nyní. Méně peněz od státu by měla v případě schválení novely zařízení pro okamžitou pomoc jako třeba Klokánky, jimž by měli začít víc platit rodiče. Úředníci by nově měli rodinám pomáhat, aby děti mohly zůstat doma. Pokud by to ve vlastní rodině nebylo možné, měly by se dostat na přechodnou dobu do profesionálních pěstounských rodin. Sněmovna možná dobu zkrátí z nejvýše tří let na maximálně jeden rok. Wiki

Název: Výstava lidem objasní, jak se mění ústavy
Zdroj: Právo
Datum: 05.04.2012
Str.: 11
Číslo: 82
Rubrika: Jižní Morava - Vysočina
Autor: Jana Pechová
Odkaz: <http://pravo.novinky.cz/>
Zkratka zdroje: DCPR

Klíčová slova: transformace (3), sociálních (2), transformaci (2), služby (2), sociálního, služeb, sociální

Výstava lidem objasní, jak se mění ústavy

Život místo ústavu je název putovní výstavy fotografií Jindřicha Štreita, která v jihlavském City Parku začala v úterý přibližovat lidem z Vysočiny proces transformace zdejších ústavů pro mentálně postižené.

V některé z fází procesu jsou nyní čtyři ze sedmi vysočinských zařízení.

Až do konce měsíce dubna najdou návštěvníci jihlavského City Parku v prostoru korza šest panelů s velkoplošnými fotografiemi Jindřicha Štreita, české špičky v oblasti dokumentární fotografie. Tématem vybraných snímků se staly scenerie pořízené během procesu transformace sociálních ústavů. Doplnují je vedle popisů samotného autora také příběhy konkrétních lidí i konkrétních ústavů.

"Srovnávat stav ze 60. a 70. let s dnešním stavem nelze. Mám obrovskou radost, že vývoj společnosti k humanizaci, započatý rokem 1989, pokračuje," připomněl Jindřich Štreit dobu, kdy umístění v ústavu představovalo de facto internaci v obřích sálech plných lidí.

V Kraji Vysočina transformaci odstartovala tragédie v jinošovském zámku: když dřevomorkou nahlované trámy způsobily pád stropu a těžké zranění jednoho z klientů, ukázalo se, že rekonstrukce historické budovy je nad finanční možnosti kraje.

Vítr do plachet novému řešení přinesla možnost podpory z evropského sociálního fondu a ÚSP Jinošov se jako první na Vysočině začal měnit na Domov bez zámku.

Po čtyřech letech je přechod na novou formu ve finále: nejšíkvnější klienti si už užívají soukromí na nových adresách v Náměšti nad Oslavou, kam se soustředily i služby, jež může využívat také široká veřejnost.

Náměšťtí, kteří se s novými sousedy bez potíží skamarádili, se dočkají i speciální kavárny, kde je postižení budou obsluhovat. Pro méně samostatné klienty se dokončují domky ve Velké Bíteši a i tam se lidé dočkají souvisejících služeb pro širokou veřejnost. "Proces nelze uskutečnit rychle: nejdřív totiž musí personál naučit klienty základní gramotnost. Podstatná část z nich by s tím problémy neměla, jenže to po nich vlastně celá léta nikdo nechtěl," připomněl radní kraje pro sociální služby Petr Krčál. Podle něj ukázal jinošovský případ i to, že náklady na chod ústavu po transformaci nejsou vyšší a ani personálu není třeba víc. "Některí, zvyklí na ústavní praxi, se s tím ale nesrovnávají. Jinošovský ÚSP obměnil během procesu 70 procent zaměstnanců," doplnil radní. Jak zdůraznil, vyžádala si to i profesní skladba: nový model například nevyžaduje zdaleka tak vysoký počet zdravotních sester. Za sedmi vysočinských sociálních ústavů jsou zatím v některé z fází procesu transformace čtyři: vedle

Jinošova ještě Těchobuz, Křižanov a Ledec n. S.-Háj. Postupně by však kraj chtěl transformovat i ostatní.
"Lidé, kteří pečují o potomka s postižením, se konečně dočkali přiblížení systému péče, po kterém se dlouho volá," doplnil radní Krčál.

Proces nelze uskutečnit rychle: nejdřív totiž musí personál naučit klienty základní gramotnost Petr Krčál, radní kraje

Název: Ombudsman: Institucionální péče až krajním řešením
Zdroj: Haló noviny
Datum: 06.04.2012
Str.: 1
Číslo: 83
Rubrika: Titulní strana
Autor: (jad)
Odkaz: <http://www.halonoviny.cz/>
Zkratka zdroje: DCHA

Klíčová slova: péče (5), sociální (4), ústavech (2), ústavů, ústavy, ústavu

Ombudsman: Institucionální péče až krajním řešením

Příliš velký počet dětí je v ČR umísťován do ústavních zařízení. Děti se navíc dostávají do **ústavů** často zbytečně, zařízení nejsou vždy vyhovující, chybí personál a specializovaná **péče**.

Konstatuje to zpráva, kterou vypracovala kancelář ombudsmana poté, co zaměstnanci úřadu provedli několik návštěv v dětských domovech (DD) a výchovných **ústavech**.

Účastníky včerejšího semináře s názvem »**Péče** o ohrožené děti a jejich rodiny«, který se konal ve sněmovně, s výsledky kontrol seznámil veřejný ochránce práv Pavel Varvařovský. Doporučil změnit **ústavy** na zařízení rodinného typu. Nelíbí se mu, že náhradní institucionální **péče** se u nás stala pravidlem, nikoli výjimkou.

Umístění dítěte do **ústavu** by přitom mělo být podle něj až krajním řešením.

(Pokračování na str. 2)

(Dokončení ze str. 1)

Na semináři promluvili i odchovanci dětských domovů, kteří vyzvali přítomné poslance, aby při tvorbě zákonů dávali větší prostor názorům dětí v DD. »Dítě má právo vyrůstat se svými rodiči, a když to nezvládají, neberte nás do těch velkých baráků, ale pomozte rodině, aby se o nás mohla starat,« apeloval na zákonodárce jeden z nich.

Nic není černobílé

K průběhu semináře měly připomínky přítomné poslankyně Ivana Levá a Marta Semelová (obě KSČM), členky sněmovního výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu. »Po návštěvě zhruba

deseti dětských domovů v republice nemůže kontrolor získat objektivní představu o situaci ve všech domovech,« řekla našemu listu Levá. Připomněla, že např. v DD v Plzeňském kraji, které ona pravidelně navštěvuje, nebyl v uvedené době na kontrole nikdo. »Určitě ani v jednom z nich není patro dívek a patro chlapců, všude máme domovy rodinného typu, takže já to posuzuji na základě vlastních zkušeností, a s tím, co tady bylo řečeno, se nemůžu ztotožnit,« dodala. S průběhem semináře nesouhlasila ani Semelová. Byl podle ní jednostranný a zaměřený vyloženě proti ústavním zařízením. »Nic ale není černobílé. Některé děti se do DD vracejí ze svých biologických rodin vyložené v zuboženém stavu,« řekla.

Poslankyně nesouhlasí ani s tvrzením, že děti nemají být z rodin odjímány kvůli špatné **sociální** situaci. »Souhlasila bych s tím, kdybych ale neznala příběhy, které svědčí o opaku,« uvedla Levá. Poukázala na případ, kdy dětská doktorka navštívila rodinu, která nedovedla dítě na očkování. Podle jejích slov bylo v domácnosti deset dekagramů mouky a tři brambory. Na otázku, co budou děti jíst, prý matka odpověděla, že dnes už jedly, zítra budou u sousedky a pozítří přijdou dávky. »Já si nepřeji, aby děti v 21. století poznaly hlad,« uvedla Levá. »Stále se hovoří o tom, že děti nemají být z rodin odjímány kvůli špatné **sociální** situaci. To jistě ne. Současná vládní koalice ale ty rodiny do špatné **sociální** situace dostává. Změnit by se měla především **sociální** politika státu,« dodala Semelová. V **ústavech** vyrůstá kolem 11 000 dětí. ČR je za to dlouhodobě kritizována mezinárodními organizacemi. Ve sněmovně je novela, která systém **péče** mění. Peníze by se podle ní měly přesunout z drahé **péče** ústavní do podpory vlastních i náhradních rodin.

Název: V Třeboni postaví chráněné byty
Zdroj: Jindřichohradecký deník
Datum: 06.04.2012
Str.: 3
Číslo: 83
Rubrika: Jindřichohradecko
Autor: RENATA KOČÍ
Odkaz: <http://jindrichohradecky.denik.cz/>
Zkratka zdroje: VBJH

Klíčová slova: **sociálních (2), služeb (2), transformace**

V Třeboni postaví chráněné byty

V novém dvojdomku bude bydlet dvanáct klientů z Domova Pístina.

Třeboň, Pístina – V rámci takzvané **transformace sociálních služeb**, což znamená přechod péče o lidi s postižením od velkokapacitních ústavů ke komunitním zařízením, vznikne v Třeboni nové chráněné bydlení. Do něj se přesune dvanáct klientů z Domova Pístina. Podle vedoucího domova Aleše Adamce je žití lidí v přirozené komunitě dlouhodobý záměr kraje. "Klienti se přestěhují do nově vznikajících chráněných bydlení v zamýšlených lokalitách na Jindřichohradecku, Třeboňsku a Českobudějovicku. Poté se objekt domova v podstatě uzavře," sdělil.

K projektu je také přichystána výstava, která se otevře v září v Jindřichově Hradci, aby se tato skutečnost dostala do povědomí veřejnosti.

Třeboňští zastupitelé již schválili lokalitu, kde jedno z prvních chráněných bydlení vznikne. "Poskytli

jsme pozemek, který kraj v rámci tohoto projektu koupí. Jedná se o parkoviště před pláží rybníka Svět. Chtěli jsme jako město, které má co nabídnout, tomuto projektu vyjít vstříc a podpořit začlenění lidí s postižením do společnosti," uvedl třeboňský starosta Jiří Houdek. Postižení lidé tak budou moci s náležitou podporou žít v běžné domácnosti, převzít odpovědnost za svůj život a naučit se zvládat péči o sebe a domácnost. Nejde tedy o zrušení péče o lidi s postižením, ale o změnu způsobu a podmínek jejího poskytování. Podmínky se tak zcela změní i pro pracovníky **sociálních služeb**.

Název: Péče o ohrožené děti a jejich rodiny
Zdroj: Ochrance.cz - Ombudsman
Datum: 07.04.2012
Rubrika: ochrance.cz
Odkaz: <http://www.ochrance.cz/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2012/pece-o-ohrozene-deti-a-jejich-rodiny/>

Zkratka zdroje: YOOC

Klíčová slova: **sociálních (3), sociálního (2), sociálně, služeb, sociální, služby, transformace Péče o ohrožené děti a jejich rodiny**

Poznatky ochránce ze systematických návštěv ústavních zařízení pro děti se staly východiskem odborného semináře, který se pod záštitou Stálé komise pro rodinu a rovné příležitosti... - Poznatky ochránce ze systematických návštěv ústavních zařízení pro děti se staly východiskem odborného semináře, který se pod záštitou Stálé komise pro rodinu a rovné příležitosti uskutečnil ve čtvrtek 5. 4. 2012 v Poslanecké sněmovně. Poslancům, zástupcům ministerstev, odborníkům v oblasti **sociálně-právní ochrany dětí**, zástupcům samosprávy, ředitelům zařízení a dalším odborníkům ochránce v úvodu popsal, jak se v řadě případů diametrálně liší standardy péče, které ochránce formuloval, tedy to, jak má péče o ohrožené děti vypadat, od skutečného stavu. Ačkoli se systematické návštěvy veřejného ochránce práv v zařízeních pro děti tradičně zaměřily na otázku respektování základních práv a svobod a na posílení ochrany před špatným zacházením, nemohl ochránce v této souvislosti opominout samotnou podstatu věci, tedy vlastní umístování dětí do ústavních zařízení. Ústavní výchova sice má být nařizována až jako krajní opatření, v České republice je však spíše samozřejmostí než výjimkou. Vedle výchovných problémů je přitom nejčastější nařizována z důvodů **sociálních**. V České republice stále chybí dostatečná síť preventivních nástrojů a podpůrných **služeb**, které by ohroženým rodinám pomohly překonat tíživou situaci a předešly odebrání dětí z rodinného prostředí. I přes opakované upozorňování stát dosud nezačal koncepčně řešit otázku **sociálního** bydlení, přestože nevyhovující bytové podmínky patří k nejčastějším důvodům odnětí dětí z rodiny. Důsledkem jsou i tak alarmující případy, kdy rodiče sami žádají o umístění svých dětí do ústavního zařízení, protože se ocitli v tíživé **sociální** situaci bez ubytování a nemají prostředky k zajištění základních potřeb dětí. Se závěry ochránce se ztotožňují odborníci i politikové. Podle poslankyně Heleny Langšádlové je nutné zaměřit se nyní na podporu a rozvoj pěstounské péče: "Před námi je důležité období změn v ústavní péči. Většina dětí by měla v budoucnu žít v rodinném prostředí. Ústavy by se měly transformovat zejména na pobytová střediska pro rodiče s dětmi. Také by tu měly být poskytovány odborné **služby**, a to jak biologickým, tak pěstounským rodinám. Aby **transformace** systému péče o ohrožené děti byla úspěšná a prospěšná, je nutné vybrat a dobře připravit dostatek pěstounů." Také zmocněnkyně vlády pro lidská práva Monika Šimůnková potvrzovala závěry ochránce. Česká republika se podle ní potýká s

přetrvávajícími nedostatky. K nejzávažnějším patří roztržiténost ochrany práv dětí mezi několika ministerstvy, nedostatek **sociálních** pracovníků a tedy vysoký počet dětí na jednoho **sociálního** pracovníka, což nutně musí vést k určitému formalismu. Zmocněnkyně vlády proto vítá iniciativy a aktivity Ministerstva práce a **sociálních** věcí směřující k postupnému zlepšení stávající situace: "Doufám, že až bude OSN příště projednávat zprávu o stavu lidských práv v České republice, bude konstatovat výrazné zlepšení ochrany práv dětí." Stávající systém zasahuje do práva na rodinný život i jiným způsobem. Po umístění dítěte do zařízení je snaha o zachování rodinných vazeb minimální, ať už jde o kontakty s biologickou rodinou či se sourozenci. To samé však mnohdy platí i při svěření dítěte do náhradní rodinné péče. V mnoha případech jsou od sebe sourozenci odděleni a jsou umístěni v různých zařízeních. Chybí snaha o společný pobyt, o udržení kontaktů. Přemísťování dětí se často děje, aniž by o tom dítě bylo dopředu informováno, dozvěděl se důvod přemístění a mohlo se k tomu vyjádřit. Nejsou zohledňovány jeho pocity a vazby s ostatními dětmi v zařízení, které se dítěti stalo domovem. Některá zařízení jsou umístěna na odlehlých místech v nevyhovujících objektech, nicméně se ochránce setkal i s případy, které je možné označit za příklad dobré praxe. Například Dětský domov Ostrov a Karlovy Vary je umístěn v několika objektech a zejména v případě zařízení v Karlových Varech se jedná o rodinné domy v běžné zástavbě, což dětem umožňuje zapojit se do běžné společnosti. Stručně shrnutí poznatků z návštěv a jejich porovnání se standardy péče, tj. s tím, jak by to mělo vypadat, najdete zde. Kompletní zpráva s podrobnostmi z návštěv zařízení pro děti bude zveřejněna v nejbližších dnech.

Název: Výstava dokumentuje život za zdi ústavu
Zdroj: Žďárský deník
Datum: 10.04.2012
Str.: 10
Číslo: 85
Rubrika: U nás doma
Autor: Milan Šustr
Odkaz: <http://www.zdarsky.denik.cz/>
Zkratka zdroje: VVNZ

Klíčová slova: **sociální (2), transformace (2), sociálních, služeb, transformaci**

Výstava dokumentuje život za zdi ústavu

V pondělí 2. dubna proběhla v Městském muzeu v Bystřici nad Pernštejnem vernisáž výstavy *Metamorfóza aneb ze zámku do domků*. Výstavu prací svých obyvatel připravil Ústav **sociální** péče Křižanov spolu s městem Bystřice nad Pernštejnem.

Slavnostního zahájení výstavy se ujal radní Kraje Vysočina pro **sociální** oblast Petr Krčál spolu se starostou města Karlem Pačiskou.

"Jsem velice rád, že se tato výstava koná a že dokumentuje čtyřicet let života za zdi ústavu. Návštěvníci výstavy tak mohou vidět, k jakým změnám v ústavu došlo i jaké změny se v blízké budoucnosti připravují," řekl radní Kraje Vysočina Petr Krčál. "Jsme rádi, že zde můžeme představit výrobky klientů, které vznikají v rámci terapií v našem zařízení. Na vystavených panelech se lze dozvědět také informace z historie, současnosti a budoucnosti našeho zařízení", řekla ředitelka ústavu Marie Bartošková.

ÚSP Křižanov je zapojen do projektu "Podpora **transformace sociálních služeb** pro lidi s postižením."

Tohoto projektu se v rámci celé České republiky účastní 32 organizací.

"První kroky našich klientů do běžné společnosti senám podařilo již učinit, několik z nich již bydlí v nájemních bytech v Křižanově. Dochází zde k nácviu samostatného bydlení s podporou našich pracovníků, jde například o pomoc při vaření, nakupování, praní, úklid domácnosti i hospodaření s penězi. Důležitým znakem **transformace** je podpora na cestě k samostatnosti. Podstatné je, aby každý klient měl možnost rozvíjet své schopnosti a dovednosti. Naším dalším krokem k **transformaci** bude výstavba domků v okolních městech a obcích. Touto výstavou chceme obyvatelům Bystřice nad Pernštejnem přiblížit život v našem zařízení," dodala Marie Bartošková.

Výstava bude pro veřejnost otevřena v Městském muzeu do 12. dubna od 8 do 16 hodin.

Název:	O postižené děti nemají pěstouni téměř žádný zájem
Zdroj:	Mladá fronta Dnes
Datum:	11.04.2012
Str.:	5
Číslo:	86
Rubrika:	Z domova
Autor:	Kateřina Frouzová
Odkaz:	http://zpravy.idnes.cz/mfdnes.asp
Zkratka zdroje:	DCMF

Klíčová slova: sociálních (2), péči (2), ústavy, ústavů, péče, sociálně

O postižené děti nemají pěstouni téměř žádný zájem

Ministerstvo **sociálních** věcí chce od roku 2014 posílat děti do tří let věku do náhradních rodin. Kojenecké **ústavy**, jak je nyní známe, postupně zaniknou. Průzkum potvrzuje, že najít pěstouny pro nemocné a romské děti bude těžké.

PRAHA Zájemců o pěstounskou **péči** je - zdá se - dostatek. Přestěhovat děti do náhradních rodin z kojeneckých **ústavů** by tak neměl být problém. Přesto se mohou naplnit varování ředitelů těchto zařízení. Ti tvrdí, že lidé nebudou mít zájem o děti postižené a romské.

Čerstvý průzkum Nadačního fondu společnosti J&T zjistil, že o povolání pěstoun má zájem v přepočtu 350 tisíc dospělých. Na druhou stranu se ukázalo, že jen málo adeptů se chce starat o dítě postižené či jiného etnika. V průzkumu 42 procent lidí uvedlo, že nechce mentálně postižené dítě, 33 procent handicapované a 30 procent odmítá dítě jiného etnika.

Děti z národnostních menšin (většinou romské) by doma přijalo pouze 10 % dotázaných. "Celkem pět procentům zájemců o pěstounství by nevadilo starat se o dítě s mentálním handicapem," uvedla koordinátorka projektu z Iniciativy za rozvoj náhradní rodinné **péče** Eliška Roubíčková.

"Z našich zkušeností plyne, že mnozí adepti změni názor, když jim vysvětlíme všechny okolnosti a pomůžeme jim," mírní obavy David Svoboda z občanského sdružení Amalthea, které náborů profesionálních pěstounů pořádá. Jejich výběr patří mezi přísné, trvá půl roku a zvládne ho asi 10 % adeptů.

Neuspějí například lidé, které motivuje především vyšší finanční odměna, ani ti, kdo by dětem

ubližovali nebo nedokázali vytvořit zázemí vhodné pro výchovu.

Málokdo ví, že se pěstounem může stát i jeden dospělý nebo prarodič konkrétního dítěte.

Nyní jsou v Česku asi 3 000 náhradních rodičů a ministerstvo práce a **sociálních** věcí chystá náborovou kampaň zaměřenou právě na získání lidí ochotných starat se o specifické skupiny dětí. "Proškolíme je, aby o ně uměli pečovat. Je reálné, že z takového množství potenciálních pěstounů, jak plyne z průzkumu, se najde dostatek i pro děti postižené nebo romské národnosti," řekla mluvčí ministerstva Viktorie Plívová.

Stát chce pěstouny motivovat i finančně. Ten, kdo se postará o jedno postižené dítě, dostane měsíční plat až 20 tisíc korun. U zdravého dítěte je navržena odměna 8 tisíc. Od roku 2014 začnou úřady posílat děti do tří let věku pouze do náhradních rodin. Od roku 2016 pak chce ministerstvo zvýšit věkovou hranici na 7 let. Stát k tomu přiměla kritika mezinárodních organizací. "Pěstouny začneme aktivně vyhledávat ihned po schválení novely zákona o **sociálně**-právní ochraně dětí, tedy asi v druhé polovině roku," doplnila Plívová.

Kromě toho chce ministerstvo pracovat s původními rodinami tak, aby z nich děti vůbec nemusely odcházet. Například vytvoří terénní a ambulantní služby pro podporu rodin.

FAKTA Jaký je zájem o pěstounskou **pečí** 5 % dotázaných má vážný zájem stát se pěstounem z nich by: 5 % nevdalo pečovat o dítě s mentálním handicapem 6 % přijalo dítě s fyzickým postižením 10 % pečovalo o dítě jiné národnostní menšiny Zdroj: průzkum Nadačního fondu J

Název: Na Brněnsku plánují bydlení pro osoby s autismem, část místních je proti
Zdroj: iDnes.cz - Brno
Datum: 11.04.2012
Číslo: 102
Rubrika: Brno / Brno - Zprávy
Autor: iDNES.cz, Martin Bořil
Odkaz: http://brno.idnes.cz/v-obci-na-brnensku-chteji-vybudovat-chranene-bydleni-pro-autisty-ph4-/brno-zpravy.aspx?c=A120410_140711_brno-zpravy_bor

Zkratka zdroje: YZDB

Klíčová slova: bydlení (8), Chráněné (3), chráněného (3), chráněná, chráněném

Na Brněnsku plánují bydlení pro osoby s autismem, část místních je proti

Chráněné bydlení pro čtyři lidi s autismem by mohlo do pár let vyrůst hned vedle domu s pečovatelskou službou v obci Mokrá-Horákov na Brněnsku. Proti projektu, jenž nyní čeká na schválení dotace, se ale staví část místních. Jde hlavně o lidi žijící v těsném sousedství a tamní seniory.

S myšlenkou vybudovat v okolí Šlapanic **chráněné bydlení** pro lidi s autismem přišlo občanské sdružení Centrum komunitního plánování. Vstříc sdružení vyšli ve dvouapůltisícové obci Mokrá-Horákov.

"S obcí jednáme od loňského roku. Hledali jsme vhodný pozemek pro postavení chráněného bydlení rodinného typu v klidné lokalitě, která je součástí obce. V Česku jsou zatím chráněná bydlení dvě a ta jsou celoživotně obsazená," uvedla předsedkyně Centra komunitního plánování Jana Hubová. Klientkám pomohou osobní asistenti

Projekt počítá s vybudováním jednopatrového domku na zatravněném místě hned vedle domu s pečovatelskou službou. V patře budou čtyři ložnice s vlastním sociálním zařízením, v přízemí pak společné prostory včetně kuchyně a dalšího zázemí.

Chráněné bydlení má podle Hubové sloužit čtveřici žen ve věku od šestnácti let. S provozem domácnosti i dalšími potřebami budou obyvatelkám pomáhat asistenti. V chráněném bydlení budou mít navíc možnost dalšího vzdělávání i různých aktivit.

Stavba domu vyjde přibližně na třináct milionů, z 85 procent by měla náklady pokrýt dotace Evropská unie. "Zbytek by zaplatilo Centrum komunitního plánování, na spolufinancování by se podíleli i budoucí klienti," doplnila Jana Hubová.

Projekt je ve fázi schvalování dotace. Zastupitelstvo zatím odsouhlasilo jen záměr prodat pozemek vedle domu s pečovatelskou službou. Pokud by projekt dotaci dostal, bude muset ještě získat stavební povolení. Klientky se do domku nastěhují nejdříve v roce 2015. Senioři se bojí, že přijdou o zahradu

Ne všem se však projekt chráněného bydlení zamlouvá. Proti záměru se už postavila část obyvatel obce. Jde hlavně o seniory, kteří bydlí v domě s pečovatelskou službou a kteří dosud měli okolní pozemek jen pro sebe. Nápad se nelíbí ani některým lidem žijícím v těsném sousedství parcely.

"Kam budou chodit senioři? Seberou jim místo, kde se mohli procházet," zlobil se jeden z místních na setkání s vedením obce, kde byl projekt představen. "Vždyť nám vezmete zahradu," navázala starší obyvatelka domu s pečovatelskou službou.

Podle obce senioři o zahradu neprijdou. V současné podobě je velká část pozemku nevyužívaná a na jeho úpravu nejsou peníze. V případě, že se projekt chráněného bydlení uskuteční, zbylá část pozemku se podle starosty Aleše Ryšánka dočká úpravy, aby potřebám starších lidí vyhovovala.

Ryšánek odmítá i stížnosti lidí, že by obec o projektu jednala za jejich zády a záměrně je neinformovala. Pozemek vedle domu s pečovatelskou službou je podle něj v územním plánu vedený jako stavební. O setkání zastupitelstva, kde se záměr ho prodat schválil, navíc lidé věděli a mohli přijít.

"Ani my, ani obec nemáme v úmyslu sahat někomu na jeho práva a brát mu pozemek," dodala Hubová. Podotkla, že sdružení všechny sousedy pozemku osobně navštívilo, a až na jednu výjimku nebyl nikdo proti záměru vedle domu s pečovatelskou službou stavět.

Odmítavá reakce ji tak nyní překvapila. "Takovou ostrou negativní reakci jsem nečekala. Nikoho jsme neobcházeli, slušně jsme požádali na obci, jestli by byla možnost vyjednávat o nějakém pozemku."

Jana Hubová z Centra komunitního plánování i starosta Ryšánek doufají, že se i přes odpor části obyvatel, nakonec podaří neshody urovnat. "Myslím, že schůzka splnila svůj účel, a že se rozběhla diskuse, která by mohla problém vyřešit," nechal se starosta slyšet po schůzce s obyvateli obce.

URL| http://brno.idnes.cz/v-obci-na-brnensku-chteji-vybudovat-chranene-bydleni-pro-autisty-ph4-/brno-zpravy.aspx?c=A120410_140711_brno-zpravy_bor

Název: Mentálně postižené ženy z Jestřebí se budou učit žít samostatně na Ladech
Zdroj: Českolipský deník
Datum: 11.04.2012
Str.: 3
Číslo: 86
Rubrika: Českolipsko
Autor: (pok)
Odkaz: <http://www.ceskolipsky.denik.cz/>
Zkratka zdroje: VLSC

Klíčová slova: transformace, sociálních, služeb, transformaci

Mentálně postižené ženy z Jestřebí se budou učit žít samostatně na Ladech

KRÁTCE Z REGIONU

Česká Lípa – Mentálně postižené klientky z Domu Sluneční dvůr v Jestřebí by měly zhruba za dva roky bydlet v České Lípě. V rámci tzv. **transformace sociálních služeb**, jejímž smyslem je začlenění lidí s handicapem do běžného života, by mělo zhruba dvanáct žen obývat rodinný dům na tzv. starých Ladech. Na výběru zdejší lokality se shodl jak tým, jenž **transformaci** připravuje, tak i vedení radnice. V současnosti se řeší, zda je pozemek vhodný pro stavbu rodinného domu. V něm mají být samostatné byty, kde budou ženy za dohledu asistentek samy hospodařit. Projekt má přinést rovněž pracovní příležitosti pro místní obyvatele.

Název: Děti do ústavu? Ne, úřady jim dají šanci
Zdroj: Mladá fronta Dnes
Datum: 12.04.2012
Str.: 1
Číslo: 87
Rubrika: Kraj Pardubický
Autor: Jiří K. Růžička
Odkaz: <http://zpravy.idnes.cz/mfdnes.asp>
Zkratka zdroje: DCMF

Klíčová slova: sociálních (4), ústavů (2), sociální (2), ústavu, péče, sociálně, péčí, péči

Děti do ústavu? Ne, úřady jim dají šanci

ÚSTÍ NAD ORLICÍ, PARDUBICE Děti z problémových rodin z kraje mají větší šanci, že je úřady nestrčí do **ústavů**. Stovce rodin, které moc nefungují, pomáhá už rok charita. Od července pomůže dalším ministerstvo práce a **sociálních** věcí. Cíl je jediný - udržet rodiče s dětmi pohromadě. Jak vypadá život v rodině, které se snaží charita a nyní i úřady pomoci? V bytě je špína, děti nemají vyprané prádlo, nechodí do školy, lednička je prázdná a rodiče opilí. Není to tak dávno, co byli **sociální** pracovníci v takových případech nekompromisní a většinou vyřkli jednoznačný soud: děti musí do **ústavů**. Úřady teď ale mění kurz. Odebrat děti a poslat je do ústavní **péče** je podle nich drastický krok, kterému se budou snažit zabránit. "Rodiny, se kterými spolupracujeme, se často dostaly do takové životní situace, kterou již nejsou schopny zvládat vlastními silami. Tyto situace často souvisí s nevyhovujícím bydlením, se ztrátou zaměstnání, finanční situací nebo s výchovou a vzděláváním dětí," říká Daniela Dorčincová, koordinátorka projektu Šance pro rodinu z oblastní charity v Ústí nad Orlicí, která vloni program jako první v kraji spustila. Krátce po zahájení projektu v Ústí, kde začínali s pomocí v osmi rodinách, se přidaly i další charity v kraji a chrudimské sdružení Amalthea. Dnes se snaží udržet rodiny pohromadě ve zhruba stovce případů. Od léta by jich mělo být ještě víc. » Pokračování na str. B2

» Pokračování ze str. B1

Ministerstvo práce a **sociálních** věcí 1. července spustí projekt, který bude koordinovat činnost vládních i nevládních organizací v této oblasti. Až dosud totiž probíhala bez ladu a skladu, chaoticky. "Pardubický kraj jsme vybrali pro pilotní projekt, který se po půlročním fungování vyhodnotí a poté jej postupně rozšíříme do celé republiky," uvedl ředitel odboru pro rodinu ministerstva práce a **sociálních** věcí Miloslav Macela. Důvodem, proč byl vybrán právě náš region, je mimo jiné také v dobré spolupráci s charitou na projektu Šance pro rodinu. Právě koordinace všech vládních i nevládních organizací je podle ředitele o to důležitější, že se budou rušit dětské domovy. "Spolupráce s charitou si velmi vážíme. Činnost jejich pracovníků je mnohdy neocenitelná," dodal Macela. Pracovnice **sociálních** odborů na radnicích jsou totiž podle něj přetížené a jen stěží stačí vyřídit ty nejhavější případy. Na pomoc v problémových rodinách jim prostě nezbyvá čas. Mnoho dětí se pak do **ústavů** dostává zbytečně. "Právě terénní pracovníci mohou nejvíce pomoci v takových případech, kdy sami rodiče nemají vlastní zkušenost s tím, jak domácnost funguje. Nemají zažité rodičovské dovednosti, neumí dítě ani obejmout, pochválit. Nevědí, jak s ním mluvit," říká koordinátorka Dorčincová, podle níž charita úzce spolupracuje s odděleními **sociálně** právní ochrany dětí na pověřených obecních úřadech. Jejich pracovníci vyhledávají ohrožené rodiny, docházejí do nich, sledují je a kontrolují.

Radí rodičům, jak uklízet i jak hospodařit

"Prakticky to znamená, že ve většině případů **sociální** pracovníci vytipuje rodinu vhodnou pro naši službu, a když má rodina zájem s námi spolupracovat, zjišťujeme, co potřebuje," popisuje Dorčincová. Po seznámení pak již následují pravidelné schůzky s rodinou a konkrétní práce. "Možná to bude znít neuvěřitelně, ale podle potřeb v rodině pomáháme s tím, jak uklízet, hospodařit v domácnosti nebo jak si poradit s problémy spojenými s **péčí** o dítě. Naší snahou je naučit rodiče samostatně pečovat o děti a domácnost, v žádném případě nemá tato služba rodičovskou **péčí** suplovat," říká Dorčincová.

Mezi nejčastější problémy patří hyperaktivita, agresivita dětí nebo jejich toulání. Častým jevem je i špatný psychický stav rodinných příslušníků či narušené vztahy mezi rodiči a dětmi. "Atmosféru nevylepší ani potíže s financemi, nezaměstnaností nebo neplacením výživného," uvedla šéfka projektu Daniela Dorčincová.

Při svých návštěvách a seznámení s konkrétními problémy se pracovnice charity snaží rodiny přimět, aby se spojily s psychology, psychiatry, logopedy i dalšími odborníky. V některých případech se podařilo terénním pracovníkům přimět rodiny i k tomu, aby si zašly vyřídit dlouho odkládané záležitosti na úřady. "Mnohdy stačilo naše klienty do institucí pouze doprovodit, protože se báli jít tam sami," říká Dorčincová.

Název: VÍTE ŽE...
Zdroj: Plzeňský deník
Datum: 13.04.2012
Str.: 12
Číslo: 88
Rubrika: Plzeňský kraj
Odkaz: <http://plzensky.denik.cz/>
Zkratka zdroje: VKPD
Vyšlo také v: Plzeňský deník jih; Domažlický deník; Klatovský deník; Rokycanský deník; Tachovský deník

Klíčová slova: Transformace, sociální, služby

VÍTE ŽE...

Rada Plzeňského kraje schválila dotaci pro Český zahrádkářský svaz ve výši 140 tisíc korun. Částku si rozdělí územní sdružení v Domažlicích, Plzni a okolí, v Klatovech, Rokycanech a Tachově. Peníze využijí na náklady spojené s pořádáním vzdělávacích akcí, výstav a soutěží pro veřejnost i členy základních zahrádkářských organizací.

Ve druhé polovině roku 2011 se zapojil Plzeňský kraj do Národní sítě zdravých měst ČR. Od té doby se rozbíhá projekt Zdravý Plzeňský kraj. Jeho cílem je zejména vytvořit vhodné podmínky pro realizaci aktivit směřujících do oblasti veřejného zdraví obyvatel Plzeňského kraje. Jako prioritní jsou v projektu Zdravý Plzeňský kraj označeny oblasti veřejného zdraví obyvatel, např. boj proti dětské obezitě, prevence rizika rakoviny prsu, zdravý životní styl seniorů a jejich informovanost, prevence onemocnění AIDS mezi dětmi a mládeží.

Plzeňský kraj úspěšně realizuje projekt **Transformace** Domova pro osoby se zdravotním postižením ve Stodě. 74,5 milionu korun bylo kraji přislíbeno z Evropského fondu pro regionální rozvoj a více než tři miliony přidal z vlastního rozpočtu na přeměnu příspěvkové organizace DO ZP ve Stodě v moderní zařízení poskytující **sociální služby** v běžném komunitním prostředí.

Název: Rozhovor s Ivou Holmerovou
Zdroj: Radiožurnál
Datum: 13.04.2012

Pořadí: 1
Moderátor: Lucie VÝBORNÁ
Hosté: Iva HOLMEROVÁ
Zkratka zdroje: ROR1
Rozsah: 00:50:25
Čas vysílání: 10:05:37

Klíčová slova: péči (9), ústavy (5), sociální (3), péče (2), ústavech, ústavů, sociálních, péčí
Rozhovor s Ivou Holmerovou

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Je šest minut po desáté hodině, paní docentka Iva Holmerová, ředitelka Gerontologického centra, je se mnou ve studiu. Dobrý den.

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:
Dobrý den.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Troufla byste si, paní docentko, odhadnout, jaké stáří čeká dnešní generaci třicátníků a čtyřicátníků, tedy generaci, která do jisté míry značně vystává kult věčného mládí?

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

Tak na jednu stranu to bude stáří, které je určitě delší a které bude zdravější. Ti lidé jaksi se budou dožívat určitě vyššího věku a v lepším stavu budou daleko delší dobu soběstačnější, budou zdravější, asi budou i bohatší a tak dále. Tak já myslím, že to je docela na jednu stranu dobrá vyhlídka, ale zrovna teď nedávno jaksi Eurostat v rámci stávajícího mezinárodního roku aktivního stárnutí a solidarity mezi generace zveřejnil taková čísla o to, jaké jsou postoje vůči starším lidem v Evropě, také v České republice samozřejmě a ta čísla jsou natolik alarmující, že si zase na druhou stranu musíme říci, že ta perspektiva není až tak růžová, protože když se podíváme na to, jak se lidé v České republice dívají na starší lidi a těmi staršími rozumíme teda 55+, lidé starší než 55 let, tak v České republice asi 54% jaksi mají negativní názor na tyto lidi, zatímco v Evropě v průměru Evropské unie, čili včetně těch zemí, jako je velké Polsko, Maďarsko, Slovensko, Bulharsko a tak dále, tak je to asi čtvrtina lidí, kteří se dívají spíše negativně. Zatímco tři čtvrtiny se dívají spíše pozitivně.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Takže nemůžeme říct, že solidarita mezi generace u nás neexistuje, ale jsme na tom špatně.

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

Ano, u té čtvrtiny prostě nějak existuje, ale nejsme na tom příliš dobře a v té Evropě jsme na tom, řekla bych, úplně nejhůře.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Jak myslíte, že se bude stárnout těm, které pronásleduje ta dnešní móda věčného mládí?

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

To já si nedovolím říci, protože nejsem sociolog, já se na to dívám z čistě lékařského pohledu a říkám, že z tohoto pohledu jsem teda trochu gerontolog amatér, přestože se těmito otázkami samozřejmě zabývám. Já si myslím, že to bude určitá frustrace, protože fixovat se na své mládí a věčné mládí, to prostě přináší určitou frustraci z toho, že prostě stárí, stárnutí je taková ta jediná, jedna z mála biologických spravedlností, že prostě stárneme všichni. Samozřejmě můžeme na tom něco změnit svým jaksi životním stylem, postojem k životu a podobně, ale prostě stárnutí a stárí se týká nás všech bez výjimky.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

To říká host dopoledního Radiožurnálu, paní docentka Iva Holmerová. Náš rozhovor bude za pár minut pokračovat, ale my se teď podíváme k soudu, protože soud právě vynesl rozsudek v ostře sledovaném procesu údajné korupce ve vládní straně Věci veřejné. Přímou ze soudní síně se teď hlásí náš reportér Zbyněk Zikmund. Zbyňku, jak tedy vše dopadlo?

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Bavíme-li se o stárnutí a o seniorech s docentkou Holmerovou, ředitelkou Gerontologického centra, tak bychom měli říci, že senior znamená starší, ale kdo je starší v tom odborném lékařském slova smyslu?

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

To jste řekla velice krásně. Ono samozřejmě existuje taková terminologie, kterou používáme a rozumíme jaksi pod pojmem senior z toho demografického pohledu lékařského a tak dále, rozumíme člověka 65letého a staršího. Ale právě to starší, to je, bych řekla, takový ten klíč, protože vlastně to je ten původní význam slova senior, že je starší než někdo v té latině. Stejně tak jako junior je mladší než někdo. A já si myslím, že to je důležité si uvědomit. Já jsem samozřejmě starší než moje děti, moje maminka je zase starší než já, ale všichni jsme součástí nějaké rodiny a nějaké společnosti. Já si myslím, že prostě v té naší společnosti je nesmírná chyba, že se na seniory, ale my ještě říkáme důchodce, což mi připadá už naprosto často hrozná nálepka, tak my se na ně díváme jako na ně, jako na někoho jiného, máme takový prapodivný, říkáme tomu v podstatě etnocentrický pohled, jakoby to byli lidé nějak zcela jiní, než jsme my. A přitom, kdo jsou senioři? To jsou vlastně, to jsme my za několik málo let a je to vlastně naše budoucnost.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

A proč tohle nechceme vidět, že jsme to my za několik málo let, že také se dostaneme do té skupiny, která si zaslouží pozornost?

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

No, otázka zní, proč tohle to nechceme vidět. Je to takové jako jakési prapodivné tabu, nějakým způsobem se nám to jaksi nelíbí, nelíbí, že stárneme a prostě myslím, že i ten obraz stárí, a to vlastně souvisí s tou původní a nejtěžší otázkou, která tady padla, ten obraz stárí, který je nám předkládán, je vlastně obrazem na výsost nepěkným. Protože když se podíváme i na ten mediální obraz stárí, nebo na to, jak vlastně, i když řekla bych, že zejména v současné době v poslední době jsou čestné výjimky, které už stárí zobrazují velice hezky v těch médiích nebo umělecky, a když se podíváme na to klíše třeba našich politiků, tak v podstatě to je situace, které říkáme demografická panika. Prostě my panikaříme z toho, že najednou naše společnost je stará a že bude ještě starší.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:
A bude.

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:
A bude, to prostě zcela jasně víme. Ale vlastně že to je výsledek toho, že žijeme zdravěji, že žijeme déle a že jsme bohatší, to už jaksí nějak v té panice nevnímáme, protože z úst našich politiků slyšíme, co si počneme, nebude tedy na důchody, jako kdyby ti lidé neodváděli po celý život nějaké své prostředky, anebo budeme stavět **ústavy**, jako kdyby ti lidé, jako kdybychom my tedy toužili po tom žít v nějakých **ústavech**. A dlužno podotknout, že bohužel ty **ústavy** jsou často velké a jsou často vzdálené a odlehle.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:
A my jsme na ně v Česku tak nějak zavedeni tady, zaměřeni na **ústavy**. A já teď nechci úplně se nořit do jiných oblastí, ale řekněte, jak v současné době fungují služby, které podporují, řekněme, samostatný život seniorů a **péči** v rodině u nás?

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:
To je jedna velká otázka. Já ještě, když dovolíte k tomu ústavnictví, já bych se přeci jenom toho dotkla, protože my jsme skutečně takový ústavnický národ. Nikoli pouze ve zdravotní **péči**, nikoli pouze v **sociální péči**, kde si stále stavíme velké **ústavy**, přestože říkáme, že ne, že budeme jaksí malá zařízení a v komunitě a podpora domácích služeb, tak stále se staví velké **ústavy**. Ale například je paradoxní, že i když se podíváte na vyhodnocení české vědy, tak v mnoha různých parametrech nedosahujeme třeba evropského průměru, ale evropského průměru bohatě dosahujeme, co se týká budování **ústavů** a kapacit, ale to je jenom taková poznámka na okraj. Takže já se vrátím k těm službám. Já si myslím, že prostě služby by měly být nejbližší lidem a že by měly být co nejvíce jaksí v obcích. Samozřejmě je to na člověku samotném, aby se staral o sebe, je to na rodině, aby nějakým způsobem poskytla tomu člověku zázemí a **péči**, ale ono to tak je, protože vlastně i ti lidé, kteří potřebují **péči**, co nejvíce setrvávají ve svých rodinách. Vlastně 80% lidí je ošetřováno, i těch prostě velice závažně nemocných nesoběstačných je ošetřováno svými rodinami. Takže to je zase takové to klišé, jako že ne, že rodiny se nestarají. Rodiny se starají a potom samozřejmě jaksí ti lidé by měli mít nárok na to žít v normálním prostředí ve svých obcích, protože to konce konců říká i naše Listina základních práv a svobod. Mám pocit, já si čísla špatně pamatuju, ale mám pocit, že to je článek 14, kde se říká, že člověk má nárok na volbu místa, kde bude žít. A vezměme to, že když člověk se dostane do situace nějaké významné zdravotní nouze, chronického onemocnění, které omezuje soběstačnost, tak najednou se hledá to, co já tak strašně nerada slyším, takzvané umístění. Najednou prostě se hledá umístění v nějakém zařízení, místo aby se prostě zorganizovaly služby tak, aby ten člověk i přes tu svoji disabilitu, nesoběstačnost mohl žít doma.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:
No, a teď se vrátíme k našemu rozhovoru o seniorech s docentkou Ivou Holmerovou. My jsme mluvili o tom, že jsme specialisté na tu ústavní **péči** u nás nebo na to ústavnictví a tak dále, ale mě fascinují některé modely v zahraničí, když jsem třeba zjistila, že Američané senioři si dělají svoje čtenářské kluby, anebo Britové dělají takzvané lunch kluby neboli obědové kluby. Mohla byste promluvit o tom, jak třeba takovéhle věci fungují a jestli už něco takového máme u nás?

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

On ten americký systém je trošičku vzdálený tím, že tam je jiný systém pojištění, že třeba to **sociální**, tak jak chápeme v Evropě, tam vlastně ani příliš jako jaksí se nevede a tak dále. Takže já možná o tom americkém způsobu to je na dlouhé vyprávění a je to ještě navíc v každém státě jiné. Já bych se zaměřila možná na ten evropský, jak hovoříte teda vesměs jaksí západu a severoevropský. Já třeba o tom lunch clubu mám pocit, že jsem i někde, myslím, psala v nějakém článku, protože se mně to osobně velice líbilo. Já jsem dokonce jeden z těch lunch clubů, věci obědových klubů navštívila, myslím, v Brightonu v rámci takové exkurze, kterou pořádala organizace Age Concern, a společně jsme měli jakýsi projekt o dobrém stárnutí v Evropě před mnoha lety a to je skutečně taková svépomocná iniciativa. Ono je to totiž jednoduchá iniciativa. Ony vlastně, bych řekla, všechny dobré věci jsou v podstatě velice jednoduché. A je to vlastně, spočívá to v tom, že několik lidí se domluví, že nějakým způsobem bude chystat obědy a ostatní pozvou, anebo že se prostě různě jaksí to místo objedná a přesouvá třeba z jedné domácnosti do druhé, anebo v tom Brightonu zase Age Concern zorganizoval takovou velkou kuchyni, nějakou, byla poloprázdná, tak si ji pronajali, kuchyně, jídelna a vlastně to je celé kouzlo věci.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Proč by si měl člověk vařit sám, když může uvařit ještě pro 7 dalších lidí a pak to udělá někdo jiný ...

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

Samozřejmě, samozřejmě. Je to v tom i ta určitá aktivita je v tom, občas určité obohacení vlastně tou svojí prací, nějaký takový příspěvek a je v tom taková ta reciprocita, že vlastně ti lidé si pomáhají společně jeden druhému a to si myslím, že je docela půvabné.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Už jste zaregistrovala náznak něčeho podobného u nás, že by senioři sami vzali iniciativu do vlastních rukou?

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

Já si myslím ... Samozřejmě zaregistrovala a u nás to je stále zatím ještě, bych řekla, postavené tak, že jakoby to jsou služby spíše pro seniory, anebo třeba aktivity pro seniory. Taková ta vlastní aktivita starších lidí u nás je do značné míry limitovaná. Já bych řekla, že to je i tím, že vlastně ti lidé žili velice dlouhá léta v prostředí totality a že takové to spolkaření není u nás příliš zavedené. Já si myslím, že se to pravděpodobně, věřím, že se to změní těmi novými generacemi, které budou přicházet do jaksí toho vyššího věku a že budou, myslím, daleko akčnější a že se to bude blížit prostě tomu, co vidáme zatím na západ a na sever od našich hranic.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

V Norsku mají zákon o seniorských radách. Úplně fascinující. A tím se dostáváme vlastně zpátky na tu úroveň těch obcí, které by jaksí se měly o své seniory postarat. Jak to tam funguje?

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

Totíž ten zákon je geniální věc si myslím. On totiž má, myslím, jednu a půl stránky. Já jsem ho četla ..., kdysi jsem ho vyhledávala v originále na webu. A ten zákon říká pouze to, že vlastně na všech

úrovních, čili království, kraje, okresy a komuny mají mít nebo dle zákona, pokud král nerozhodne jinak, mají mít seniorské rady. Mají těm radám poskytnout místo k jednání a mají vyslechnout ti zastupitelé nebo ti zodpovědní tady v těch oblastech mají vyslechnout jejich závěry. A toť vše. Ale myslím si, že to je skutečně velice podstatné, protože ten názor seniorů se nějakým způsobem zohlední, alespoň bude vyslyšen. Takže to je ten zákon. To já si myslím, že je nesmírně důležitá věc a je to takový dobrý příklad praxe.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

A pak vlastně z druhé strany asi taky se musí dostavit ten pocit, že člověk je užitečný, že ještě není odepsán, že ještě může něco dát.

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

Ano a já si myslím, že vy jste už jaksí řekla obce. Já si myslím, že v téhle té věci jsou, je nesmírně důležitá role obcí. Role obcí, která zatím v České republice, bych řekla, není dostatečně doceněna, protože třeba v poskytování **sociálních** služeb mají obce relativně vedlejší úlohu, nemají třeba ani žádné povinnosti. Já vím, že třeba teď když nás slyší zástupci obcí, budou říkat ano, my nemáme prostředky. To je pravda, ale na spoustu věcí, spoustu věcí lze zorganizovat tak, že to ani nevyžaduje nějaké velké prostředky. Je to skutečně jenom o ten nápad.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

A já se v další části našeho rozhovoru docentky Holmerové zeptám, jestli už u nás nějaké obce právě ten nápad dostaly a jak to zvládají. Teď je 10.25, nabízíme aktuální Zelenou vlnu.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Hostem dopoledního Radiožurnálu je paní docentka Iva Holmerová, ředitelka Gerontologického centra. Většině lidí připadá, že pracovat se starými lidmi může být docela depresivní, nebo že to depresivní je. Proč vy si to nemyslíte?

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

Já si to nemyslím, ono to je asi dáno konstitučně. Ta práce je prostě baví, mě by spíše asi nebavila práce s dětmi, to je jedna věc, a potom, jak říká paní kolegyně Jurášková z Hradce Králové, která má velkou ambulanci a také gerontologickou a pracuje se starými lidmi, oni ti starší lidé, ti hodně staří, kteří se dožívají už skutečně toho hodně vysokého věku, tak to je také proto, že prostě na sobě pracovali a pracovali na tom svém životě. A ono to jsou takové krásné unikáty někdy. Takže prostě nás ta práce baví. Ale zase na druhou stranu je pravda, že mnoho lidí, a to je taky taková docela legrace bych řekla, v té naší společnosti, že tak jaksí tabuizujeme stáří, tabuizujeme smrt, vytlačujeme to někam mimo naše vědomí, tak také se díváme s určitým politováním, až takovým jako bych řekla legračním na ty gerontology. Takže já se zpravidla dozvídám, že když někde řeknu, že pracuji v gerontologii, tak se ozve nebo jaksí reakcí je takové mírné ustrnutí ...

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Ta chudinka ...

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

No, chudinka, anebo to je záslužné. A přitom já si nemyslím zase, že by to bylo tak zvláště záslužné,

ale hlavně bych řekla, že ta práce mě docela baví a přináší mi krásná setkání s mnoha krásnými lidmi.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Řekněte mi, když už jsme u těch krásných lidí, jaké poznání o lidech vám přinesla ta **péče** o seniory nebo co z toho si člověk vezme sám pro sebe? Protože mně tady seděla řada významných devadesátníků, kteří skutečně mají energie na rozdávání a vždycky si z toho člověk pro sebe něco vezme.

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

Já si myslím, že to je docela obohacující zkušenost. S každým člověkem, který je krásný, a určitě to neplatí jenom o starých lidech, platí to o každém člověku, kterého potkáme. Ale možná to poznání je, že ta medicína stáří je taková, bych řekla, velice jaksi dobrá medicína, který může, která činí často takové drobné nenápadné kroky a chce asi více trpělivosti, ale když tam je ta trpělivost a je tam i ta odbornost geriatrická, tak skutečně ty výsledky jsou až překvapivě dobré a nám se opravdu v našem třeba zařízení jaksi mnohokrát stává, že jaksi přijde člověk, o kterém si myslíme, že tam třeba ta naděje není už tak velká a ty výsledky jsou někdy takové, že to je skutečně odměnou.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Proč jste neodešla, paní docentko, vlastně od tohohle toho oboru, ani v době, kdy jste si mohla otevřít třeba svoji soukromou praxi, anebo třeba luxusní kliniku pro bohaté seniory?

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

Já bych řekla, že jsem jako spíš do toho oboru přišla, protože se mi ta privatizace nabízela a já jsem si nebyla jista, jestli bych byla dobrý podnikatel. Je pravdou, že vlastně se mi naskytla taková úžasná možnost hned po politických změnách v roce 91, městská část Praha 8 deklarovala, že má zájem se starat o seniory a já jsem se to nějakým způsobem dozvěděla. A když jsme se už s nimi potkávali tehdy s panem doktorem Albrechtem a s paní doktorkou Čihákovou, tak to bylo najednou takové vzájemné pochopení a porozumění, začali jsme mluvit o gerontocentru, gerontologickém centru, nejdříve to bylo pracovní. Já jsem si potom nakreslila i takové to logo, to srdíčko, které se potom jaksi graficky ztvárnilo díky panu Šedovi, kterému jsem snad za to ani pořád nepoděkovala. Tak to činím alespoň takhle. A prostě mnoho lidí tomu tak nějakým způsobem svým dílem přispělo a vlastně těch 20 let už Gerontologické centrum funguje a nějakým způsobem se stále rozvíjí a rozvíjí se také díky dámám, které vlastně zastávaly pozici buďto radní nebo místostarostky, nejdřív paní Hrdinová, potom paní Prošková, teď paní Ludková.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Takže jsme zpátky u toho, že by to mohlo fungovat na těch obecních rovinách a zdá se, že tedy na Praze 8 to funguje.

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

A na Praze 8 to funguje už velice dlouhou dobu, vlastně dvě desetiletí.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

To znamená, mám si představit, kdybych to nevěděla, gerontologické centrum, nějaký denní stacionář, kam prostě lidé mohou chodit, mohou tam fungovat. Jak to pracuje v praxi?

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

Je to takové spektrum služeb, které jsme postupně rozvíjeli podle toho, co bylo potřeba, máme tam rehabilitační oddělení na doléčení a rehabilitaci, máme tam takové malé odděleníčko na doléčení a rehabilitaci lidí, kteří mají kognitivní poruchu, čili nejčastěji Alzheimerovu chorobu, ale také to, co říkáte. Je tam také stacionář, kam lidé zejména zase s kognitivní poruchou, s Alzheimerovou chorobou ráno přijdou, jsou tam nějaké programy takové, normální bych řekla denní rytmus, který je strukturován dobami jídla a tak dále, a večer po večeři nebo někteří po o, po obědě se vrací domů zpátky ke svým rodinám, takže vlastně celá rodina někam dochází. Ti mladší chodí do práce, starší chodí do denního stacionáře a večer se zase sejdou, o víkendu jsou společně a vlastně to trvá určitou dobu a řekla bych, že to je taková docela dobrá podpora. A pak máme spoustu ještě dalších služeb. Ta poslední z nich je třeba osobní asistence nebo domácí **péče**. Snažíme se prostě lidi udržet co nejdéle v jejich domácím prostředí a nabídnout jim služby takové, jaké potřebují.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Vaše otázky na paní docentku Ivu Holmerovou v našem rozhovoru už za pár minut.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Teď ve tři čtvrtě na jedenáct pokračuje rozhovor s dnešním hostem, paní docentkou Ivou Holmerovou, ředitelkou Geriatrického centra. Paní nebo slečna Čepová vám píše: "Ráda bych věděla, jestli má paní Holmerová také svůj idol, někoho, kdo umí stárnout s noblesou, elegancí a humorem a ještě jedna otázka, jak se ve stáří vyhnout skepsi, zbytečnému nihilismu a zachovat si humor, nadhled a vtip?"

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

To jsou těžké otázky. Já si myslím, že to je na každém z nás, jak to udělá, to asi neexistuje prostě univerzální rada, to je k té druhé otázce. A k tomu idolu, vy jste tady vyjmenovala spoustu starších lidí, kteří byli vašimi hosty a spoustu moudrých lidí, to asi bychom někomu ublížili, kdybychom jmenovali jenom jednoho člověka. Já mám maminku, které je 81 let a která bych řekla si život stále užívá velice hezky, přestože je limitovaná artrózou, nějakým způsobem se nám už nechce do další operace, společně jsme se tak rozhodly, tak jsme v loňském roce pořídily takové to vozítko a díky tomu, že v Kostelci nad Labem je cyklostezka, tak si zase znovu nabila baterie do svého skútru a už zase bude brzy užívat cyklostezky a má mnoho přátel, se kterými komunikuje, řekla bych, že žije společenštějším životem možná než já. Takže to si myslím, že to je docela ... A myslím si, že je důležité, že ještě dokáže vždycky tak velice pozitivně reflektovat něco, co člověk udělá. Takže z toho má docela dobrý pocit, přestože já mám takový věčný pocit, že na ni nemám dost času.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Takže to je ten domácí idol.

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

Tak to je asi domácí možná takový model, jak asi stárnout dobře.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Jana vám píše: "Dobrý den, slýcháme, že máme mít pochopení pro specifika seniorů a já se chci zeptat, mohou mít senioři pochopení také pro mladší generace, nebo je to prostě dáno věkem, že

člověk ztrácí **sociální** náhled, empatii a je to tedy opravdu jen na mladších? Často mi připadá, že senioři nemají pochopení pro děti a maminky a pro opravdu uspěchané pracující a stresované tatínky."

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

To je těžká otázka, to je těžká otázka. Ten letošní rok je rokem aktivního stárnutí a solidarity, nikoli se seniory, ale solidarity mezi generacemi a ono je to řečeno, bych řekla, velice moudře, protože samozřejmě takové ty případy nerudných seniorů, kteří jaksi jsou nepřátelští vůči svému okolí, to je škoda, to zbytečně se poškozuje i takový obraz stáří a taková ta zkušenost. Já si myslím, že je samozřejmě i na seniorech samotných, na starších lidech samotných, jak se budou k té společnosti chovat a jak budou s ní solidární.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Jan se vás ptá na vaši zkušenost, konkrétně jestli si myslíte, že když mladí, zhruba 30letí žijí pospolu se svými babičkami a dědečky, jestli tím mají větší respekt ke stáří.

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

Já nevím, jestli mají lepší respekt ke stáří, ono záleží potom také na těch jejich prarodičích, jak se chovají k nim, ale určitě to přinese, bych řekla, větší pochopení té celosti lidského života, který začíná narozením a končí smrtí a končí stářím. A vlastně tak to je.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Jana píše: "Dobrý den, paní docentko, jak si má člověk odpovědět na otázku, jaký má smysl život v 90, když pouhá fyzická existence je bolestným utrpením, oči nevidí, uši neslyší, paměť je temná a nohy nenesou?"

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

Ono záleží na tom, v jaké kondici se člověk toho vysokého věku dožije. A je to skutečně na výsost individuální, protože i v tom velmi vysokém věku existují velké rozdíly. Velké rozdíly ve zdravotním stavu, ve stavu kognitivních funkcí. My víme, že mnoho ta paměť neslouží nebo mysl neslouží. Mnoho lidí může trpět kognitivní poruchou, hovoří se až o třetině lidí, kteří mají nějaký stupeň demence, ale ono je to jako o té poloprázdné a poloplné sklenici. Ono to znamená, že většina z nich nemá kognitivní poruch, ani v tak vysokém věku, takže to nemusí být pravidlem. Ale samozřejmě život s nemocí je náročnější než život bez nemoci nebo bez nějaké disability a asi je na naší společnosti, aby nějakým způsobem tyhle ty věci dokázala kompenzovat, aby nějakým způsobem těm lidem pomohla, aby ty služby ... A zase jsme u toho, co jsme už říkali vlastně před tou přestávkou před zprávami, aby ti lidé mohli co nejdéle být v normálním prostředí obklopeni svými přáteli a prostě aby to ústavnictví, to ústavní řešení bylo až jakýmsi extrémem.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Děkujeme za krásné dotazy o seniorech pro paní docentkou Ivu Holmerovou. Některé jsou plné lásky, třeba jako tenhle. "Mohu se zeptat, jak motivovat svoji babičku? Jen kouká na televizi a přitom je čilá a duchapřítomná, asi by toho zvládla hodně." Tak jak motivovat babičku?

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

To je těžká otázka samozřejmě. Každou babičku lze motivovat jiným způsobem, ale já bych řekl, že

určitě, protože jak říkáte, ano, je to takový láskyplný dotaz, určitě chválit, určitě chválit za každou jinou věc, která je akční a která jaksí nespočívá jenom v tou koukání na televizi.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Jana kromě toho, že vám přeje hodně zdaru v práci, tak se ptá: "Poradte, jak správně zvládnou **péči** o opravdu křehkého starého člověka? Kdy je vhodná doba odejít do domova pro seniory a jak to celé společně psychicky zvládnout?"

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

To je velice, také velice těžká otázka, která určitě by ta odpověď zabrala mnoho mnoho času. Já bych když tak poradila paní posluchače, aby se opravdu obrátila na profesionály v nějakém pečovatelském centru nebo gerontologickém centru. My jaksí vytváříme takový program třeba u nás podpory pečujících, kdy vlastně se snažíme nějakým způsobem těm lidem, o kterých víme, že pečují, pečovali a nadále budou pečovat třeba o toho svého blízkého, který je momentálně u nás hospitalizován, tak se snažíme nějakým takovým strukturovaným způsobem jim vysvětlit ty jednotlivé problémy, které s tou **péčí** souvisí. A ono tam je mnoho různých problémů, které si třeba ti lidé neuvědomují. Třeba při **péči** o pacienta, který je nějakým způsobem jaksí omezen v hybnosti, tak je potřeba nějak i tu manipulaci se naučit tak, aby si prostě ti pečující nezničili svá záda po několika dnech pečování. Potom je důležitá i taková ta psychohygiena v podstatě nebo prostě nějaký způsob, jak se odreagovat, jak prostě pečovat o sebe. A je mnoho potom dalších věcí, na které je potřeba se zaměřit. Takže to je skutečně složité a radíme těm pečujícím, aby hlavně pečovali, a to si myslím, že je to klíčové, které by mělo být řečeno tady, protože to všechno ostatní může být řečeno poté, aby se i ti pečující starali sami o sebe, protože pro tu **péči** je důležité, aby ten pečující byl v dobrém stavu, aby byl zdravý, aby byl živý. To je strašně důležité.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Hana Čížková se vás ptá, jestli se chystá v nejbližší době nějaká benefiční akce ve prospěch vašeho centra.

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

A to děkuji za tuhle tu otázku, protože ona ta benefiční akce se chystá, bude to tedy ve prospěch České Alzheimerovské společnosti, která v letošním roce nedostala docela na poradenství a my si myslíme, že to poradenství je nesmírně důležité, protože skutečně to je jaksí věc, o které víme na základě vědeckých důkazů, že oddaluje hospitalizaci třeba nebo to umístění v zařízení. Takže bychom v tom chtěli pokračovat. A paní Vilma Cibulková byla tak laskavá, že vlastně své představení příští čtvrtek, tedy devatenáctého, věnuje právě na podporu této činnosti České Alzheimerovské společnosti. Bude to benefiční představení Pieta Astrid Saalbachové a bude to příští čtvrtek v divadélku v Horních Počernicích v půl osmé.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

K tomu nezbyvá než dodat přijďte všichni. Paní docentko, zítra bude naším hostem Jo Nesbo, což je norský spisovatel, autor detektivek. Vy máte k Norsku blízko. Norsky si to umíte i přečíst koneckonců. Chcete se ho na něco zeptat?

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

Já bych se ho zeptala na dvě věci. Jak se mu líbí u nás, jestli je u nás poprvé a kterou ze svých knížek by mi doporučil ke čtení, která je ta jeho nejoblíbenější, protože jsem si zrovna, když jsem sem jela autem, říkala, že vlastně nějakou bych si měla koupit a přečíst.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Možná právě tu poslední. To byla Iva Holmerová, ředitelka Gerontologického centra. Děkuji za rozhovor na Radiožurnálu a hlavně děkuji za vaši práci. Ať se vám daří.

Iva HOLMEROVÁ, ředitelka Gerontologického centra:

Děkuji za pozvání.

Název: Finanční potíže rodičů postižených dětí
Zdroj: PRIMA Family
Datum: 14.04.2012
Pořadí: 5
Moderátor: Terezie KAŠPAROVSKÁ
Hosté: Daniel JANOCH, Adriana JANDERKOVÁ, Petra STRACHOTOVÁ, Jana PROCHÁZKOVÁ, Miloslav MACELA, Monika DIETRICHOVÁ, Marie VODIČKOVÁ
Zkratka zdroje: TVT4
Rozsah: 00:03:29
Čas vysílání: 19:06:51

Klíčová slova: péči (4), ústavy (3), sociální, ústavu, ústavů, péče, sociálních

Finanční potíže rodičů postižených dětí

Terezie KAŠPAROVSKÁ, moderátorka:

Manželé Slezákovi nejsou jediní. Do finančních potíží se dostává poslední dobou stále více rodičů postižených dětí. Jak jsme ale zjistili, stát jim vyplácí jen zlomek toho, co na postižené děti dostávají **ústavy**. Zatímco rodiče si musí vystačit jenom s několika tisíci, přeplněné **ústavy** si účtují na jedno dítě i 80 tisíc korun za měsíc. Navíc místo toho, aby stát rodinám peníze přidal, jim je naopak bere.

Daniel JANOCH, redaktor:

Pětiletý Tomášek je mentálně, pohybově i sluchově postižený. Příspěvek na **péči**, který rodiče dostávají, je už tak dost malý. Místo toho, aby jim stát ale přidal, jim od Nového roku naopak vzal, rodičovský a **sociální** příspěvek.

Adriana JANDERKOVÁ, Tomášková matka:

Takže jsem vlastně přišla o 5800 korun a teď jsem doma zadarmo. Je to hrozné, protože ty děti postižené mají o hodně větší finanční nároky jako třeba zdravé děti.

Daniel JANOCH, redaktor:

Drahé rehabilitační pomůcky jako jsou kočárky a boty, lázně, které potřebuje chlapec dvakrát do roka, nebo třeba sluchadla.

Adriana JANDERKOVÁ, Tomášková matka:

Tam jsme museli hodně peněz doplácet, to znamená, že jsme museli oslovovat i nadace.

Daniel JANOCH, redaktor:

Podobný případ, malá Adélka má dětskou mozkovou obrnu. Do tří let dostávala její maminka jen mateřskou, protože prý neměla na další peníze nárok.

Petra STRACHOTOVÁ, Adélčina matka:

Po třech letech nám dali příspěvek na **péči** na dítě, a vlastně kvůli těm škrtkům jsme přišli o 3800 na mateřský, vzali mi úplně mateřskou, protože od čtyř let věku dítěte to nejde. A vlastně vzali nám 4 ročně na dojíždění.

Daniel JANOCH, redaktor:

Vše, co teď dostává, je 7600 korun měsíčně. Bez pomoci rodiny a přátel by to prý nešlo.

Petra STRACHOTOVÁ, Adélčina matka:

Chtěla bych vidět, jak tady to by zvládal prostě ze 7600 všechno uživit?

Daniel JANOCH, redaktor:

Méně peněz od Nového roku dostává i maminka malé Lucinky. I zde náklady mnohonásobně převyšují to, co dostanou.

Jana PROCHÁZKOVÁ, Lucinčina matka:

Abychom vlastně nebyli nuceni jednou prostě ty děcka být prostě jenom že si to lidi nemohou dovolit, prostě je dát do **ústavů**.

Petra STRACHOTOVÁ, Adélčina matka:

Což je hrozná představa, protože člověk se mu snaží dát to nejlepší, co jde, ale opravdu to je hrozný. Myslím si, že by se měl nad tím někdo zamyslet.

Daniel JANOCH, redaktor:

A teď se podržte: zatímco rodiče postižených dětí doslova bojují o každou tisícikorunu, stát posílá desítky tisíc do **ústavů**.

Miloslav MACELA, ředitel odboru rodiny a dávkových systémů MPSV:

Nejnákladnější je **péče** ústavní, kde náklady na dítě se pohybují měsíčně mezi 25 tisíci až 80 tisíci korunami měsíčně.

Daniel JANOCH, redaktor:

80 tisíc měsíčně, o tom si může nechat Lucinka, Adélka i Tomášek jenom zdát. Podobně jsou na tom ale i děti v pěstounských rodinách. Rodiče, kteří si berou děti do svých rodin, nejsou nikdy kritizováni zato, že to dělají pro peníze, tohle je ale realita.

Miloslav MACELA, ředitel odboru rodiny a dávkových systémů MPSV:

Pokud hovoříme o dětech v pěstounské **péči**, tam ty náklady státu se pohybují kolem 10 tisíc korun měsíčně.

Daniel JANOCH, redaktor:

Rodinu Dietrichových už prošlo 12 dětí, z toho 4 vlastní, teď jich mají 6. Nejmladšímu je 10 a nejstaršímu 17 let. Oba rodiče musí chodit do práce, aby zvládli dát dětem vše, co potřebují. Peníze od státu zdaleka nestačí.

Monika DIETRICHOVÁ, pěstounka:

Ne, to rozhodně tedy nestačí, to jako můžete být klidná. Musíme to dotovat my jako pěstouni.

Daniel JANOCH, redaktor:

Ani takzvaná zařízení pro okamžitou pomoc na tom nejsou zdaleka tak dobře jako **ústavy**. Například Klokánky, přestože se podobají mnohem víc rodinnému prostředí, dostávají méně než polovinu toho, co dětské domovy.

Marie VODIČKOVÁ, ředitelka Fondu ohrožených dětí:

My dostáváme měsíčně na dítě do 6 let, kterých máme většinu, asi 18 tisíc, takže to pokrývá asi dvě třetiny nákladů.

Daniel JANOCH, redaktor:

A co na to ministr práce a **sociálních** věcí? V tuto chvíli má v parlamentu novelu zákona o sociálněprávní ochraně dětí. Prý by měla zajistit víc peněz pro děti v náhradní rodinné **péči** a pro ty, které jsou postižené. Tak uvidíme, krajské štáby a Daniel Janoch, Prima FTV.

Název: Pražské setkání geriatrické dlouhodobé péče
Zdroj: Medical Tribune
Datum: 16.04.2012
Str.: 2
Číslo: 7
Rubrika: Příloha - Sešit C - Tematická příloha - Geriatrie
Autor: Doc. MUDr. Iva Holmerová, Ph. D.
Odkaz: <http://www.medical-tribune.cz>
Zkratka zdroje: COLY

Klíčová slova: služeb (10), sociálních (3), transformací, sociální

Pražské setkání geriatrické dlouhodobé péče

Ve dnech 30. a 31. března se v Praze za účasti 80 odborníků z mnoha evropských zemí i USA uskutečnilo mezinárodní setkání geriatrické dlouhodobé péče ELTECA (Exchange of Experiences in Long-term Care). Akci, nad níž převzala záštitu patronka Společnosti pro dlouhodobou péči Dana Fischerová, podpořila společnost ZENTIVA.

Evropští účastníci byli jak ze zemí, kde má dlouhodobá péče významnou tradici a představuje i podstatnou součást pracovního trhu (například Nizozemsko, Norsko, Velká Británie, Rakousko, Lucembursko), tak také z nových zemí Evropské unie či mimo ni, které se například v počtu zaměstnanců v této oblasti v přehledu OECD umisťují na jednom z posledních míst (Slovensko a Česká republika). Další hosté přijeli ze zemí střední a východní Evropy, kde pociťují narůstající potřebu dlouhodobé péče, ale tento sektor v nich dosud nezaznamenal žádoucí rozvoj a nemá adekvátní podporu (Polsko, Maďarsko, Bulharsko, Litva, Lotyšsko, Rusko). Mezi přednášejícími byli i odborníci ze Spojených států amerických a Slovinska.

Téma setkání vycházelo z prvního workshopu ELTECA, který se uskutečnil v závěru loňského roku a jehož účastníci navrhli, aby jedním z prvních témat byla problematika demencí, nejčastějšího chronického onemocnění vyššího věku, které vyžaduje dlouhodobou péči. Dále doporučili, aby byla část setkání věnována problematice interprofesionální spolupráce a komunikace v jednotlivých oblastech dlouhodobé péče včetně péče paliativní.

Nursing home není nemocnice

Profesor dr. John Morley, profesor gerontologie a ředitel divize geriatrické medicíny a endokrinologie v Saint Louis Medical Center a "medical director" (lékař odpovědný za strategii poskytování zdravotní péče a její kvalitu) ve dvou ošetrovatelských domech, byl prvním přednášejícím letošního setkání. Zaměřil se na minulost, současnost a budoucnost "nursing homes", jež představují základnu poskytování dlouhodobé péče v mnoha zemích světa. Neopomněl připomenout legendárního českého tvůrce "Krtěčka" pana Zdeňka Millera, jenž zemřel v Pražském zařízení dlouhodobé péče ve věku 90 let. Po krátkém exkursu do dávné historie dlouhodobé péče, tedy péče poskytované lidem dlouhodobě nesoběstačným, připomněl Leslie Liebow, a to s ohledem na vytvoření prvního ošetrovatelského domu, který zavedl "klinikou" výuku mediků již v roce 1967. Uvedl, že tuto praxi je zapotřebí zejména v současné době podporovat a rozšiřovat, protože počet chronicky nemocných pacientů a pacientů s významně omezenou soběstačností bude narůstat zejména v souvislosti se stárnutím populace. Připomněl také zákon OBRA 87 přijatý pro zlepšení péče v amerických ošetrovatelských zařízeních, který v legislativě zakotvil důležité principy včetně indikátorů kvality péče, redukci omezovacích prostředků, dohled nad kvalitou zdravotní a ošetrovatelské péče, funkční evaluaci a komplexní plánování péče podle potřeb pacientů. Zdůraznil, že tento zákon odstranil nadbytečnou medicinalizaci těchto zařízení, předtím v praxi běžnou.

Účastníci setkání se k tomuto tématu ještě mnohokrát vrátili v diskusích, protože nemocniční prostředí a režim jsou skutečnosti, jež byly také u nás vytýkány zařízením **sociálních služeb**, a to zejména v době před jejich **transformací**. V současné době je však skutečností, a to nejen u nás, ale zejména v zemích s dlouhou tradicí dlouhodobé péče (Skandinávie), že do institucí se dostávají lidé, kteří již skutečně nemohou v domácím prostředí zůstat, a to z důvodu výrazné nesoběstačnosti v důsledku velmi závažného, zpravidla chronického onemocnění. Skutečnost, že například v České republice dochází zejména z ekonomických důvodů k další redukci zdravotnického personálu, je třeba považovat za velmi závažnou.

Zařízení dlouhodobé péče, kde lidé žijí po dobu několika měsíců či let, by měla poskytovat péči co nejvíce blízkou domácímu prostředí, ale zároveň není možné jakkoli snižovat dostupnost zdravotní péče, neboť tito lidé jsou zpravidla závažně nemocní. Tuto zcela zjevnou potřebu řeší různé země různým způsobem - v Rakousku dostupností spektra různých **služeb** dle závažnosti zdravotního stavu, a to jak v domácím, tak v ústavním prostředí, ve Skandinávii zajištěním terénních i ústavních **služeb**

dlouhodobé péče zejména na úrovni obcí, ve Velké Británii provázaností zdravotnických a **sociálních služeb** a dohledem nad jejich odborností, v USA pak tím, že každé zařízení dlouhodobé péče (nursing home) má kromě svého manažera zodpovědného za vlastní provoz také osobu odpovědnou za ošetrovatelský proces (nursing director) a za kvalitní poskytování zdravotní a lékařské péče (medical director).

Účastníci projevili nejen zájem o připravovanou českou legislativu v oblasti dlouhodobé péče, ale vyslovili také přání, aby tato legislativa dostatečným způsobem zohlednila i tyto závažné požadavky na zajištění kvalitní zdravotní péče pro tuto velmi křehkou skupinu lidí. Opakovaně se v diskusi argumentovalo tím, že špatná praxe předchází doby, kdy domovy důchodců a ošetrovatelská zařízení v České republice a jiných zemích byla příliš nemocniční a režimová, nemůže vést ke druhému extrému, tedy aby v zařízeních, kde žijí lidé s vážnými zdravotními problémy, nebyla zajištěna adekvátní zdravotní péče.

Prof. Morley představil také AMDA, American Medical Directors Association, organizaci, jež sdružuje lékaře pracující v dlouhodobé péči. AMDA vydává svůj časopis, který je velmi citovaný a dosáhl impakt faktoru 4,4. Dále se zmínil o situaci v tomto sektoru a jeho perspektivách ve světě. Podle dostupných dat se například užití antipsychotik v USA pohybuje kolem 19 %, zatímco v Evropě je toto číslo vyšší a dosahuje 26 procent. Deprese se vyskytuje zhruba u třetiny lidí žijících v těchto zařízeních a bolest uvádělo 5 % obyvatel amerických zařízení ve srovnání s 36 % lidí v obdobných zařízeních v Evropě. V USA je však častěji zaznamenávána polypragmatie, více než 9 léků u téměř dvou třetin obyvatel, zatímco v Evropě je to "jen" čtvrtina.

Na problematiku bolesti u lidí v zařízeních pro seniory v České republice navázala dr. Vaňková, která prezentovala předběžné výsledky probíhající studie dlouhodobé péče v České republice, dokazující, že v zařízeních pro seniory v ČR (domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem) žije pouze 25 % lidí, kteří si nestěžují na bolest, zatímco 24 % uvádí mírné bolesti, 28 % bolesti střední intenzity, 15 % bolesti těžké, a v 7 % dokonce bolesti nesnesitelné. Bolesti jsou často příčinou tzv. poruch chování či problémového chování, a to zejména v nočních hodinách. Adekvátní analgetická terapie může tyto "poruchy" velmi snadno odstranit, a zmírnit tak utrpení pacientů. Doc. Holmerová v diskusi poukázala na skutečnost, že více než polovina lidí v těchto zařízeních užívá nějakou "tlumivou" medikaci, ať již jde o antipsychotika, či dokonce o anitihistaminika staršího typu, namísto adekvátní terapie bolesti či jiných trýznivých syndromů. Obdobně vysoká je prevalence deprese, kdy jsme opět prokázali, že pouze 48 % obyvatel těchto zařízení nemá depresivní příznaky, zatímco ani lidé s těžkou depresivitou nejsou v těchto zařízeních adekvátně léčeni, a to až v 60 procentech. Tato situace není lepší ani u lidí s demencí, kteří nejsou v těchto zařízeních diagnostikováni a řádně léčeni. V diskusi zazněl dále názor, že úlohou nejen odborníků, ale celé společnosti je, aby se tato zařízení nestala ostrovy bolesti, deprese a nedostatečné zdravotní péče.

Dlouhodobá péče v Nizozemsku

Profesor Raymond Koopmans z Nizozemska hovořil o zařízeních dlouhodobé péče (nursing homes) ve vlastní zemi s téměř 17 miliony obyvatel, kde je celkem 70 000 míst (z toho 33 000 pro pacienty s tělesnou disabilitou) v celkem 440 ošetrovatelských domech. Pro tato zařízení pracují specializovaní lékaři (většina z nich v tzv. elderly care medicine, neboť většinu obyvatel těchto zařízení představují starší lidé se specifickou geriatrickou problematikou), kromě toho pracují v nemocnicích na geriatrických odděleních ještě specializovaní geriatři.

Mezi důležité funkce nizozemských ošetrovatelských domů patří geriatrická rehabilitace (po cévních

mozkových příhodách, ortopedických operacích, amputacích a podobně), dlouhodobá péče o lidi s demencí, paliativní péče, respitní péče, intervence v krizích, denní a noční péče, péče poskytovaná i v okolí zařízení prostřednictvím mobilních specializovaných týmů a podobně. Péče v jednotlivých zařízeních je zaměřena na určité výše uvedené problémy, některé z nich jsou dle své povahy kombinované (v rámci geriatrické rehabilitace nebo v rámci péče o pacienty s demencí), kromě toho existují ještě oddělení chronické, zejména ošetrovatelské péče pro lidi s HIV-AIDS, Huntingtonovou chorobou, lidi s demencí v mladším věku, apalickým syndromem a podobně. Všechna tato zařízení dlouhodobé péče zaměstnávají své vlastní interdisciplinární týmy.

Trendy v dlouhodobé péči v Nizozemsku vycházejí zejména z demografických skutečností a výrazného nárůstu počtu starších lidí. Také zde očekávají problémy spojené s nedostačující kapacitou služeb, ale zejména s nedostatkem pracovníků v tomto sektoru. I zde se potýkají s negativní "image" dlouhodobé ústavní péče a počítají se změnou preferencí více emancipovaných "nových" ročníků starších lidí. I zde chtějí lidé s chronickými onemocněními a významnou disabilitou žít co nejdéle svým původním způsobem života. Tomuto požadavku se snaží systém dlouhodobé péče v Nizozemsku co nejvíce přizpůsobit a čím dále více se hovoří o "small scale care", péče v malých jednotkách (nikoli nutně v malých zařízeních), což umožní co největší individualizaci.

Profesor Koopmans se zabýval otázkou vlastní medicíny dlouhodobé péče (či medicíny pro starší nemocné, jak je nyní v Nizozemsku nazývána). Ve své prezentaci uvedl důkazy, že adekvátní odborné zajištění péče v zařízeních dlouhodobé péče vede na jedné straně ke snížení hospitalizací a převozu do nemocnic a na druhé straně umožní poskytování i zdravotní péče, která více odpovídá nejen potřebám, ale i přáním pacientů. Výuka těchto specialistů se odehrává z větší části přímo v "klinických" ošetrovatelských domech, které úzce spolupracují s univerzitou. Vlastní vzdělávací program přípravy lékařů této specializace zahrnuje jak problematiku akutní péče, tak dlouhodobou péči o lidi se somatickou problematikou, geriatrickou rehabilitaci, paliativní péči, péči o lidi s demencí a komunitní péči.

Věcí ke zlepšení je mnoho

Profesor Daniel Swagerty, přednosta oddělení geriatry, paliativní péče a rodinného lékařství a ředitel London Center of Aging při University of Kansas School of Medicine, hovořil o integraci paliativní péče do systému odborných služeb zařízení dlouhodobé péče. Prof. Debbie Tolsonová, šéfka univerzitního oddělení gerontologického ošetrovatelství při Caledonian University v Glasgow, hovořila o globální iniciativě Mezinárodní asociace gerontologie a geriatry (IAGG) ke zlepšení praxe v zařízeních dlouhodobé péče. Představila také současnou praxi dlouhodobé péče ve Velké Británii, která se snaží co nejvíce reflektovat skutečnost, že lidé žijící v těchto zařízeních jsou lidmi s komplexními zdravotními problémy. Konstatovala tedy, že model "sociální péče" je v tomto případě naprosto nedostačující, protože se jedná o lidi významně křehké a multimorbidní. Právě ve Velké Británii se vede v současné době jak odborná, tak veřejná diskuse o tom, že těmto lidem je zapotřebí zajistit kvalifikovanou péči také prostřednictvím specialistů (geriatrů, gerontopsychiatrů) i specializovaných sester.

IAGG doporučuje zaměřit úsilí na následující domény: posílení dobré praxe v managementu zařízení dlouhodobé péče, vytvoření indikátorů kvality péče, a to včetně klinických indikátorů, edukace zaměstnanců, která povede ke změně jejich postojů, zlepšení péče i celkové pověsti těchto služeb, posílení výzkumu v této oblasti. Konstatovala, že dosud mnohde rozšířené užívání omezovacích prostředků, a to jak fyzických, tak farmakologických, je zapotřebí jednoznačně považovat za špatné

zacházení s těmito vulnerabilními lidmi. Právě tato oblast péče, která se často nachází na okraji zájmu, vyžaduje podle prof. Tolsonové výraznou pozornost jak odborné, tak laické veřejnosti, včetně politiků a organizátorů zdravotnických i **sociálních služeb**.

O atmosféře ošetrovatelských zařízení ve Velké Británii, jejich problémech a cestách ke zlepšení, zejména prostřednictvím přístupů orientovaných na člověka a na vztah s ním, hovořila Deborah Sturdyová z Londýna, konzultantka ošetrovatelství. Doc. Brigita Skela Savičová ze Slovinska, děkanka vysoké školy ošetrovatelské v Jesenici, hovořila o úloze leadershipu v dlouhodobé péči. Dr. Agnes Egerváriová a Richárd Meyer představili problematiku dlouhodobé péče v Maďarsku a dr. Brigitte Hermannová z rakouského Grazu představila systém a návaznosti následné a dlouhodobé péče v Rakousku, která se od českého systému liší snad jen mírou své funkčnosti a kvality.

V kontrastu byly prezentace dr. Sigurda Sparra z Norska a dr. Rasy Ruseckieneové z Litvy. Prim. Sigurd Sparr z Tromso představil funkční systém dlouhodobé péče v Norsku, za nějž zodpovídají zejména municipality a který je funkčním propojením kvalitní ústavní péče poskytované zejména v malých komunitních zařízeních a spektra terénních **služeb**, jež umožňují i lidem s výraznou disabilitou zůstat co nejdéle v domácím prostředí. Zdůraznil také roli akutního geriatrického oddělení, které již po mnoho let v Tromso vede a které je podle jeho názoru nejlepší prevencí, aby se i velmi staří lidé nestali nesoběstačnými, a nepotřebovali tak právě dlouhodobou péči. Dr. Rasa Ruseckieneová, která se zabývá problematikou gerontopsychiatrie, pak prezentovala své zkušenosti nejen z pobaltských zemí, ale také ze zemí sousedních, zejména Ruska, a ve své prezentaci a na velmi emotivních obrázcích ze zařízení dlouhodobé péče posluchače upozornila na skutečnost, že přestože se na odborných fórech prezentují problémy některých zemí velmi podobným způsobem, vlastní realita některých zemí je často naprosto a zcela diametrálně odlišná.

Mgr. Dana Hradcová upozornila na některé bariéry v poskytování dlouhodobé péče, jak je postupně poznáváme v rámci výzkumného projektu "Dlouhodobá péče pro seniory: problematika kvality péče v institucích, kultury organizace a podpory důstojnosti starých křehkých pacientů". Upozornila na fragmentaci rolí jednotlivých poskytovatelů **služeb**, a to i v jednom zařízení, která závažným způsobem brání poskytování péče integrované a zaměřené na člověka, jeho potřeby a vztah s ním. Tyto situace dokumentovala na jednotlivých kasuistikách. Prof. Cecilia Rokuseková, Executive Director and Project Manager GEC, z NOVA Southeastern University College of Osteopathic Medicine ve Ft. Lauderdale na Floridě hovořila o interprofesionálním přístupu jak v geriatrické, tak dlouhodobé péči. Dr. Marzena Dubielová se zabývala funkčním hodnocením a komplexním pohledem na geriatrického pacienta jak v akutní, tak dlouhodobé péči. Prim. MUDr. Ladislav Kabelka, předseda České společnosti paliativní medicíny, a dr. Zdeněk Bystřický, jenž v současné době pracuje v oblasti paliativní medicíny v Rakousku, se zabývali touto problematikou a přiblížením systémů péče v obou zemích s důrazem na potřebu adekvátního managementu symptomů, který by neměl být pouze specializovanou výsadou určitého oboru, ale součástí celostního přístupu ke všem vážně nemocným lidem, tedy včetně lidí s potřebou dlouhodobé péče.

Důležitost smysluplných aktivit

Druhý den setkání byla na programu problematika demencí. První dva přednášející z České republiky (doc. Holmerová a dr. Rusina) ve svých prezentacích připomněli skutečnost, že zatímco Alzheimerova choroba byla pojmenována prof. Kraepelinem podle lékaře, který popsal jediný případ tohoto onemocnění, ve stejné době v Praze popsal dvanáct případů dr. Oskar Fischer. Dr. Rusina se touto skutečností zabýval ve své prezentaci podrobněji a konstatoval, že pro "slávu" je třeba být nejen

správným mužem na správném místě a popsat správné onemocnění (což platí pro Aloise Alzheimerera, ale nikoli pro Oskara Fischera, jenž sice byl správným mužem, který popsal správné onemocnění, ale chyběla mu podpora slavného Kraepelinova pracoviště a osobnosti, jež učinila Aloise Alzheimerera slavným), zatímco to ne zcela platí pro Arnolda Picka, po němž se nazvalo onemocnění, které ve skutečnosti v současné době představuje určitou heterogenní skupinu nemocí.

Doc. Holmerová se zabývala otázkou důležitosti diagnózy a jejím významem, jak se ukazuje v nedávném šetření Alzheimer Europe a Harvard School of Medicine. Dr. Rusina se zabývala problematikou diagnostického procesu jak Alzheimerovy choroby, tak dalších příčin demence. Po odeznění příspěvků následovala živá diskuse zejména o možnosti včasné diagnostiky Alzheimerovy choroby v době, kdy ještě nejsou přítomny známky kognitivního postižení, tedy v době až 10 či 20 let před rozvojem syndromu demence. V diskusi se ukazuje zajímavý rozpor mezi názory zdravotnických profesionálů ze zemí původní "západní" a "východní" Evropy, který se projevil například již v diskusi o výživě, hydrataci a antibiotické léčbě lidí v terminálních stádiích demencí. Přestože praxe v zemích západní Evropy je zpravidla pokročilejší, ať již v počtu včas diagnostikovaných lidí s Alzheimerovou chorobou či lidí, jimž je poskytována adekvátní péče na konci života, postoj lékařů je zpravidla méně radikální, méně prosazují terapeutické a diagnostické procesy, které v naší části světa stále považujeme za "lege artis" či u jejichž neposkytnutí bychom se obávali eventuálního postihu. I z těchto důvodů se domníváme, že jsou tato mezinárodní setkání takového širokého spektra odborníků velmi důležitá.

Dvou bloků setkání o problematice demencí se ujala iniciativa INTERDEM, mezinárodní síť expertů, kteří se zabývají problematikou psychosociálních intervencí u lidí s demencí.

Měli jsme čest v Praze uvítat jak zakladatelku této iniciativy prof. Esme Moniz Cookovou z Velké Británie, Univerzity v Hullu, tak i současnou předsedající prof. Myrru Vernooij Dassenovou, vedoucí výzkumu Nijmegen Centre for Evidence Based Practice a ředitelku Nijmegen Alzheimer Centra, tak jednu z dalších významných osobností prof. Martina Orrella z University College London. Esme Moniz Cooková představila problematiku psychosociálních intervencí u demence a zdůraznila, že díky zlepšující se metodologii výzkumu těchto intervencí existuje v současné době již dostatek důkazů potvrzujících jejich efekt a tyto intervence se stávají nedílnou součástí péče o pacienty s demencí. Prof. Myrra Vernooij Dassenová hovořila o významu reciprocity v péči o pacienty s demencí.

Zdůraznila, že tento fenomén je důležitý jak v ústavní, tak zejména v rodinné péči, že je dosud zakořeněným mýtem, že lidé s demencí nejsou schopni reflektovat potřeby pečujících.

Prof. Orrell se zabýval kognitivní stimulací jakožto komplexem činností, které jsou individualizovány a zařazeny do spektra denních činností tak, aby odpovídaly potřebám lidí s demencí. Ve své studii prokazuje, že využití těchto činností zlepšuje stav pacientů s demencí, zachovává jejich soběstačnost a zlepšuje kvalitu života jak pacientů s demencí, tak jejich rodinných příslušníků. Ve své další prezentaci se zabýval potřebami lidí s demencí, které zkoumali v rámci mezinárodní multicentrické studie prostřednictvím nástroje CANE. Konstatoval, že jednou z nejčastěji nenaplněných potřeb těchto lidí je právě potřeba smysluplných aktivit. I toto téma (jako ostatně všechny přednášející) doprovázela velmi živá diskuse, v níž se účastníci i přednášející shodli na tom, že činnosti lidí s demencí musejí být co nejpřirozenější, takové, které si sami vyberou a chtějí dělat, které naplňují zpravidla i náš obvyklý všední den a posilují soběstačnost lidí s demencí. Někteří účastníci poukazovali na snahu oddělit "aktivity" či "aktivizaci" od ostatních činností, takže se například v zařízeních uspěchá ranní toaleta či snídaně (které jsou samy o sobě smysluplnými, příjemnými a k soběstačnosti vedoucími činnostmi, pokud jsou prováděny adekvátně za citlivé podpory personálu), aby se lidé mohli v "aktivizační místnosti" věnovat činnostem, jež jsou pro ně nezajímavé a svým principem jsou i nesmyslné.

Ilustrační foto shutterstock.com

O autorovi: Doc. MUDr. Iva Holmerová, Ph. D., předsedkyně České gerontologické společnosti

Název: Meziboří má další byt pro postižené
Zdroj: Mladá fronta Dnes
Datum: 16.04.2012
Str.: 2
Číslo: 90
Rubrika: Severní Čechy
Autor: (čer)
Odkaz: <http://zpravy.idnes.cz/mfdnes.asp>
Zkratka zdroje: DCMF

Klíčová slova: bydlení (6), chráněných (2), chráněném, chráněné, chráněného

Meziboří má další byt pro postižené

Společnost Energie má už šest bytů, v nichž bydlí duševně nemocní. Chtěla by postavit i menší dům

MEZIBOŘÍ Obecně prospěšná společnost Energie z Meziboří pomáhá lidem s mentálními handicap a duševně nemocným vracet se do běžného života. V tomto podkrušnohorském městě už má šest bytů, v pěti bydlí páry. V šestém dva muži - ti se nastěhovali minulý týden. Dříve všichni žili v chráněném bydlení společnosti Energie. Nyní mají šanci se vrátit do běžných bytů, kam za nimi sociální pracovníci jen dvakrát týdně docházejí.

"Současný trend je snažit se co největší množství mentálně handicapovaných a duševně nemocných dostat z ústavů zpět do běžného bydlení. My se o to snažíme. Pro naše klienty je šance vrátit se zpět do života a opustit uzavřenou společnost Energie velmi důležitá, pro jejich začlenění do společnosti je to neocenitelné," uvedl Milan Konečný, ředitel společnosti Energie, která provozuje i chráněné dílny a odlehčovací služby pro rodiny, které jinak pečují o handicapované doma.

"Do samostatného bydlení samozřejmě nemůže jít úplně každý z našich klientů. Vytipované páry si samostatné bydlení nejprve natrénují. K tomuto máme přímo v Energii tréninkový byt," doplnil. Mezibořská Energie má šedesát klientů. Dvanáct z nich je nyní v chráněných bytech po městě. Čtyři má Energie od radnice pronajaté, dva koupila. Peníze na ně získala z výroby v chráněných dílnách, kde se dělají různé kartonové kancelářské potřeby a keramika. Na rekonstrukci posledního bytu získala peníze od sponzorů.

"Naši klienti v těchto bytech nemají žádné problémy se sousedy. Spíš naopak. Uklízejí, zamykají vchody," poznamenal Konečný.

Energie je jedním z největších poskytovatelů chráněného bydlení v regionu. Po šesti bytech připravuje velký plán - pro tři klienty chce postavit malý domek, aby mohli mít i zahradu a věnovat se jí.

"Trend je snažit se co největší množství duševně nemocných dostat z ústavů zpět do běžného bydlení." Milan Konečný, o. s. Energie

Název: Kojenecké ústavy a další zařízení pro malé děti mají dostávat výrazně méně peněz
Zdroj: ČRo - Pardubice
Datum: 17.04.2012
Pořadí: 1
Moderátor: Ota GUTWIRTH
Hosté: Miloslav MACELA, Drahomíra PEŘINOVÁ
Zkratka zdroje: RRRF
Rozsah: 00:01:45
Čas vysílání: 13:00:48

Klíčová slova: sociálních (3), péči (3), péče (2), ústavy, sociální, ústavů

Kojenecké ústavy a další zařízení pro malé děti mají dostávat výrazně méně peněz

Ota GUTWIRTH, moderátor:

Kojenecké **ústavy** a další zařízení pro malé děti mají dostávat výrazně méně peněz. Do tří let by měly přijít až o dvě pětiny svého rozpočtu, což je ročně o víc jak jednu miliardu korun. Stát chce tyto peníze přelít do prevence služeb pro rodiny a podpory pěstounů. Počítá s tím vládou schválený plán, který má nastartovat změny v systému **péče** o ohrožené děti. O co jde konkrétně nastínil bývalý krajský radní a té se ředitel odboru rodiny ministerstva práce a **sociálních** věcí Miloslav Macela.

Miloslav MACELA, ředitel odboru rodiny ministerstva práce a **sociálních** věcí:

Tím prvním opatřením je podpora rodiny. Ty rodiny selhávají v různých svých funkcích, v různých svých kompetencích, ale ty kompetence lze naučit cílenou **sociální** prací. To znamená, že my bychom byli rádi, kdyby ten systém se místo řešení následků, jsou ty děti v ústavní **péči**, orientoval na předcházení problémů a včasné řešení. Znamená to, že bude více **sociálních** pracovníků v terénu, že ty služby, které jsou dnes umístěny v těch budovách, tak budou k dispozici rodinám v jejich přirozeném prostředí.

Ota GUTWIRTH, moderátor:

Avizované změny ve financování kojeneckých **ústavů** se zřejmě dotknout také Dětského centra Veská u Pardubic. Jeho ředitelka Drahomíra Peřinová si ale nedokáže představit, že by o část peněz přišli. Specializovaná **péče** o děti mladších tří let je totiž finančně náročná.

Drahomíra PEŘINOVÁ, ředitelka Dětského centra Veská u Pardubic:

Bohužel odrazí se to nepříznivě v **péči** o děti, které tady máme. Skoro polovina dětí je přijímaná ze zdravotních důvodů do našeho zařízení. A to jsou děti doopravdy vážně nemocné, které potřebují speciální **péči**. Pokud náš rozpočet bude ještě více krácený než letošního roku, tak to si doopravdy nedovedu představit. A nezaslouží si to děti, které tady u nás máme.

Název: Rozhovor s Petrou Vrtbovskou
Zdroj: Radiožurnál
Datum: 18.04.2012
Pořadí: 1

Moderátor: Lucie VÝBORNÁ
Hosté: Petra VRTBOVSKÁ
Zkratka zdroje: ROR1
Rozsah: 00:50:44
Čas vysílání: 10:06:06

Klíčová slova: péče (18), péči (9), ústavu (5), ústavy (2), ústavů (2), ústav, sociálního, sociální

Rozhovor s Petrou Vrtbovskou

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

O institutu NATAMA, tedy o institutu Náhradního táty a mámy, budu mluvit v následujícím rozhovoru s hostem dopoledního Radiožurnálu. Je to paní doktorka Petra Vrtbovská.

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

Dobrý den, dobré ráno.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Vy jste NATAMA založila už skoro před 10 lety. Co rozhodlo o tom, že to uděláte?

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

To mělo takovou dlouhou historii. Já jsem byla členem týmu a my jsme dělali mezinárodní projekt, který mapoval, jak český systém **péče** o děti funguje. A já jsem měla na starosti srovnávací studii s Velkou Británií, Holandskem a Irskem. A v rámci mé předchozí pracovní kariéry jsem, já jsem studovala v zahraničí, takže já jsem věděla, že ty zahraniční systémy jsou mnohem rozvinutější, kvalitnější, poskytují lepší **péči** a tento tým vytvořil jakousi zprávu o tom neutěšeném stavu v České republice a já jsem zatoužila vytvořit modelovou, modelový institut, který by jednak sem přivezl to zahraniční know-how a také abychom měli klinickou praxi a abychom pomohli českému systému se rozvinout. Takže ...

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Takže v tom nebyly nějaké osobní důvody, nějaký příběh, který by vás pohnul.

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

Osobní příběh nemůžu říct, protože děti a rodina je moje profese, takže je to, myslím, spíš něco, k čemu mám předpoklady a vlohy a talent a proto to dělám s velkým nasazením.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

A pochopila jsem to dobře, že vlastně gró té práce institutu náhradní rodinné **péče** je vyhledávání pěstounských rodin?

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

To malilinko by bylo zúžené. My jsme vlastně od začátku si dali právě tři cíle. Jednak být jakýmsi jakoby zdrojem a vzdělávacím centrem a překládáme literaturu a vozíme sem zahraniční experty, protože si přejeme jako vy i přenést sem vědomosti a zkušenosti zahraničních odborníků. Pak máme

právě jakoby oddělení, které neustále vyhledává nové náhradní rodiče. My pracujeme jak s osvojiteli, to znamená adoptivními rodiči, tak s pěstouny, obě tyto větve ..., protože obě tyto větve náhradní rodinné **péče** jsou stejně potřeba. Jedno neupřednostňuje druhé. A potom máme vlastně to terapeutické a poradenské centrum, kde pomáháme dětem s velmi těžkým začátkem života a jejich náhradním rodičům, aby se jim lépe spolu žilo.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

To říká Petra Vrtbovská. Už za malou chvíli se budeme věnovat pěstounským rodinám u nás. A jestli máte nějaké otázky, pošlete nám je na www.radiozurnal.cz.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Posloucháte dopolední Radiožurnál. Se mnou ve studiu je dětská a rodinná terapeutka, paní doktorka Petra Vrtbovská, zakladatelka institutu náhradní rodinné **péče** NATAMA. V roce 2013 zaniknou kojenecké **ústavy** u nás. Jestli jsem to pochopila dobře, zatím jich funguje jenom 30, zatím jich funguje 34 a ročně tam projde asi tak okolo 2000 dětí. Jsou to správná data? To znamená, že až se tohle stane, tak ten ve vašem případě a podle vašich zkušeností ideální model je, že to dítě, které ta maminka nechce, půjde rovnou do náhradní pěstounské rodiny.

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

Ano. Oni nezaniknou přímo v tom roce, jenom od začátku roku 2014 už se dítě do 3 let nebude umisťovat do kojeneckého **ústavů**. To znamená, ty děti, které již tam umístěné budou, tak se jejich situace bude řešit, ale to pořád budou jaksi pacienti, klienti kojeneckých **ústavů**, ale už by tam neměly přijít žádné nové děti. Takže já to jakoby přirovnávám k tomu, že se ty kojenecké **ústavy** nezruší, ale vypustí. Zavře se kohoutek a děti pomalu odejdou, ale bude to pomalý a postupný a myslím si, že bezpečný proces.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

A děti tedy díky nějakému registru pěstounské **péče** se dotanou z té porodnice do pěstounské rodiny a ta pěstounská rodina, ta si je nechá jenom do té doby, než se najde adoptivní rodič?

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

Než se věc vyřeší. Ten model my nevymýšlíme, ten model funguje ve všech vyspělých zahraničních státech, funguje desítky let a je právě založený na tom, že malé dítě nutně potřebuje mít mateřskou postavu, potřebuje mít rodiče, blízkou jednu postavu. A přišlo se na to, že je možno vlastně ty děti svěřovat právě do domácí **péče** dočasným náhradním rodičům pěstounům, kteří jsou na to ale pečlivě vyškoleni, jsou pečlivě vybráni a jejich **péče** o to dítě je taky kontrolována a to dítě ale vyrůstá jakoby skutečně v rodinném prostředí. A tím pádem není v **ústavu**, není v nemocnici, není v ozdravovně. Já se snažím vždycky lidem vysvětlit, co to takový **ústav** je. No je to, jako byste vlastně dítě dali na 8, 10, 15, 5 měsíců do nemocnice.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Jaké jsou vlastně ty standardy, jak by měla ta příprava těch pěstounských nebo adoptivních rodičů vypadat? Máme nějaké?

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

Zase, v zahraničí Sníme o nich. Máme sny o standardech. Zase, v zahraničí existují a budou existovat i tady. Poslední zpráva o českých standardech, kterou jsem z ministerstva zaslechla, bylo, že budou až v roce 2014, to se mi jeví pozdě, zvláště proto, že se dají velmi dobře použít ty modely ze zahraničí a adoptovat je. My jsme v NATAMA vlastně takové standardy vytvořili a jsou funkční. A musí být. A musí být dobře popsáno, jakým způsobem se vybírají budoucí přechodní dočasní pěstouni, jaké ... Jsou tam, že jo, nějaká kritéria, která budou důležitá pro to, abychom mohli se řídit tím a ty lidi vybírat také, jak se školí, také jak potom je organizovaná supervize a kontrola té **péče**.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Dejme tomu, že nás teď, paní doktorko, poslouchá někdo, kdo by rád byl pěstounem. Jak se přesvědčí o tom, že by byl dobrým pěstounem, že je to on?

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

Právě dobrá zpráva je, že ti lidé tady jsou. Prostě všude na světě jsou lidé, kteří se cítí nějak povolání, disponování k tomu, aby pečovali o přijaté dítě i na dočasnou dobu. A je potřeba tyto lidi dobře oslovit a dát jim šanci si právě ty svoje záměry a touhy nějak ověřit. Takže nám se osvědčil v NATAMA model velmi hezký, který jsme přejali ze Spojených států, že vlastně jsme neustále otevření zájemcům. Zájemci mohou volat a psát a když si zavolají, tak my s nimi domluvíme nezávaznou informační schůzku, ale s odborným pracovníkem. A pak je zveme na takzvané otevřené výcviky, kde zase zcela nezávazně oni můžou projít takovým 30hodinovým výcvikem, kde opravdu pečlivě a dobře zjistí, o čem to je. A někteří se rozhodnou pokračovat v té cestě a někteří zjistí, že to pro ně není, buď není správný čas, nebo to nejsou oni. Nic je to nestálo, poučili se a ty, co chtějí pokračovat, ty mohou pokračovat dál.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Mě právě zajímá, o čem to je, tak si to s dovolením za malou chvíli v další části rozhovoru s Petrou Vrtbovskou vysvětlíme.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Posloucháte dopolední Radiožurnál, který hostí Petru Vrtbovskou. Bavíme se o pěstounské **péči**. Kdo je tedy dobrým pěstounem? Nebo takhle, co všechno si musí uvědomit dobrý pěstoun?

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

Dobrý pěstoun ... Možná ještě je potřeba říci, že ty děti, které se nacházejí v nějaké kritické situaci a potřebují pěstouna, jsou velmi různorodé případy. My můžeme udělat nějaké kategorie ...

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Pojďme začít v tom kojeneckém **ústavu** nebo v tom úplně malém věku.

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

To znamená, tam bude nejtypičtější případ dítěte, které nemůže žít ve své rodině se svou biologickou matkou, někdy už víme, že se pro něj bude hledat rodina navždycky, adoptivní rodina, a někdy to nevíme. To znamená, ono potřebuje pěstouny, kteří budou připraveni se starat o velmi malé dítě, to znamená plínky, plakání, lahvičky, prostě miminko, malinké dítě, to znamená 24 hodin denně, planá mateřská **péče**. Budou se starat o dítě, které si mohlo přinést s sebou traumatické následky, záleží na

jeho minulosti ...

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Už? Když třeba půjde rovnou z porodnice pět dní po porodu staré miminko?

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

To bychom se museli vrátit k faktům, která známe z vědeckých výzkumů. Už jenom dítě, které bylo nechtěné, si přináší následky, dítě, které bylo například dítětem matky, která brala drogy, žila nějakým komplikovaným způsobem života, zažila násilí, dítě, které nějakou dobu bylo s biologickou matkou, která ho zanedbávala a pak třeba ve 3 měsících je odebráno a jde teprve do kojeneckého **ústavů**. Takže mnoho těchto dětí si přináší s sebou traumatické zážitky. To znamená, jaké potřebujeme, jaký jsou vhodní náhradní rodiče, budou lidé ... Zaprvé maminka by měla být připravena 24 hodin denně, pečovat, měla by být připravena pečovat o dítě s problémy, dítě, které bude mít problémy se spánkem, s jídlem, může mít různé projevy chování, protože to dítě může být jako rok a půl staré a bude mít problémy s chováním, bude vývojově opožděné, může mít některé chronické následky po těžkém porodu, po právě když těhotenství probíhalo komplikovaně. To znamená, ta **péče**, my vždycky říkáme běžnému dítěti stačí dostatečně dobrý rodič a k těmto našim dětem my potřebujeme trošinku super rodiče. Takže to je jedna část toho. A druhá je jako vyučený postoj zralý, velmi dobrý postoj těch rodičů, kteří jsou připraveni tuto práci udělat a to dítě dát dál. Dát ho do jeho konečného stanoviště, tam, kam patří, do trvalé rodiny. Takže tyto dvě vlastnosti jsou zásadní a na těch je potřeba s těmi žadateli pracovat.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

A může si potom třeba ta pěstounská rodina, když k tomu dítěti dostatečně přilne, a nedovede si už představit, že ho bude dávat někam dál, může si to dítě adoptovat?

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

Jako ta varianta existuje, ale pojďme se na to vždycky dívat, že tento celý institut slouží potřebám dítěte. To znamená, například maminka se vyléčí a dvouleté dítě si může vzít zpátky do **péče**. Toto musí být vždycky upřednostněno před potřebami případně té rodiny. A tam právě je velice důležitý kontakt s odborníkem a postoj těch náhradních rodičů, zralý postoj, protože to nemusí být vždy snadné a oni si musí být vědomi toho, že to není dítě pro ně.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Vy jste, paní doktorko, žena z praxe. Řekněte mi, jak to funguje, když někdo si vezme třeba půlroční nebo roční dítě, pět let ho piplá a pak najednou prostě se objeví a maminka, která se vyléčila z drogové závislosti, všechno jí to došlo a řekne já bych si to dítě vzala zpátky. Jak to zvládají ti pěstouni?

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

Víte, u nás tato praxe prakticky neexistuje. U nás existuje pěstounství jako jakási adoptivní pěstounská **péče**. A ta česká praxe je velmi mizivá. To znamená, já znám zejména zahraniční praxi a tam samozřejmě ten pěstoun není jakýsi jako člověk sám o sobě, který to dítě má doma. To je vlastně člen jakéhosi týmu, je příslušník nějaké organizace, dostává finanční odměnu a má k ruce odborníka, který mu pomáhá tím projít. A proto ten vztah musí být intenzivní a vřelý a láskyplný, ale není tam

ta, bych řekla, taková ta posesivní složka to je moje dítě. Tam je potřeba s tím pracovat. Zároveň dítě, které pět let nemůže zpátky do své původní rodiny, tam prakticky už asi nikdy nepůjde.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

V kolika letech ti pěstouni třeba řeknou tomu děťátku, že to je jen, ano, my jsme tvoje rodina, ale jsme tvoje dočasná rodina?

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

Závisí na věku dítěte, ale tohle je zpráva, kterou to dítě má vědět od začátku a neustále je potřeba o tom zcela otevřeně hovořit a také, kdy počítáme s tím, že ten návrat je možný, tak se pěstuje velmi intenzivní kontakt s tou biologickou matkou a s tou biologickou rodinou. To znamená, tam o tom jaksi není žádných pochyb. Asi jako byste pečovala třeba o dítě své sestřenice dočasně.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

A až se uzdraví, tak jí ho vrátíme.

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

Tak a sestřenice bude vídat a sestřenice bude mít všechny zprávy a dítě bude vědět, že to je maminka a že dočasně žije u vás. Ten institut má tento charakter tetovsko-strejdivský, jo. Tam je ta nezáměna s tím rodičovstvím je velmi, velmi potřebná, aby to dítě mělo jaksi čistej životní příběh v hlavě.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

O velmi náročném institutu pěstounství mluvím s Petrou Vrtbovskou, dětskou rodinnou terapeutkou. My se dostaneme za, v druhé části našeho rozhovoru už za malý okamžik k tomu, co je také podstatné, a to je financování pěstounských rodin. Můžete se ptát na www.radiozurnal.cz.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Dopolední Radiožurnál je s vámi. Se mnou ve studiu dětská a rodinná terapeutka, také zakladatelka institutu náhradní rodinné péče NATAMA Petra Vrtbovská. Hodně našich posluchačů zajímá a ptají se na to skutečně i jednotlivě, kde je ta hranice pro to pěstounství. Máte nějakou věkovou hranici?

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

Tak obecně říkáme pro náhradní rodinnou péči, obecně by mělo platit, že by mezi dítětem a rodičem neměl být větší rozestup než 40 let, což je zhruba ta biologická hranice. Protože naše geny velmi dobře a správně rozlišují biologicky založené vztahy. A po určité věkové hranici ten vztah začíná být babičkovsko-dědečkovský, ale dítě potřebuje rodiče a pak babičku a dědečka. To znamená těch 40 let zhruba ta hranice. Ale pokud mluvíme třeba o té dočasné péči, o ta narozená miminka, který může trvat řádově týdny, někdy jenom měsíce a jde opravdu o to to dítě mít na těle, kojit ho, vstávat k němu, přebalovat ho a pečovat o něj s láskou, tak tam samozřejmě může být různé výjimky.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

"Je to možné stát se pěstounem, když někdo nemá třeba vůbec partnera," píše Marcela, jestli má šanci nějaké dítě dostat.

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

Ano, i ze zákona i z praxe platí, že jednotlivec může žádat o pěstounskou **péči**. Má to mnohá rizika a je dobře o těch rizicích vědět a spolupracovat s někým, kdo vám je pomůže projít a ošetřit.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Julie píše: "Sleduji práci organizace NATAMA, držím vám palce. Sama mám tři děti, ale o pěstounství uvažuji. Je to reálné?"

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

Tam bychom se hned ptali, kdyby paní posluchačka přišla právě na tu naši informativní schůzku, tak bychom se ptali na věk jejích dětí, protože to je velmi důležité. Kdy zažít s pěstounstvím v případě, že v rodině žijí biologické děti, je významná otázka. Je potřeba ji řešit individuálně.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

To znamená, že když tam v rodině žijí biologické děti, tak je asi třeba také, pakliže jsou větší, i ty biologické děti připravit na to, že přijde nový sourozenec do rodiny.

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

Ovšem a je potřeba celou tu situaci velmi pečlivě promyslet, protože to přijaté dítě je dítě, které má mnohem větší potřeby než zdravé biologické dítě. A to znamená, já tomu vždycky říkám přiletí meteorit a ta rodina, když na to není nachystaná, nerozumí tomu, tak to nečeká a velmi často si odnesou šrámy biologické děti. Takže my toto velmi pečlivě s rodinami procházíme, aby neudělaly jakoby nevědomě chybu a neublížily dětem, které v té rodině žijí.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Paní nebo slečna Holubcová píše: "Zajímalo by mě, zda si myslíte, že mají v téhle době a v naší společnosti místo SOS vesničky. Jsem z Karlových Varů, kde se už několik let SOS vesnička potýká s nedostatkem matek pěstounek."

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

Nedostatek SOS matek je, vždycky byl, je obecně známý jev a Karlovarsko je zase známé jaksi prosazováním SOS vesniček. SOS vesnička je v podstatě v tuto chvíli zastaralý model, který vznikl na začátku dvacátého století. K nám ten model dokonce přivezla, myslím, Charlotta Masaryková, ale nechci se mýlit. Ten model právě spočíval v takové trošce jako jeptiškovské verzi mateřství, že budeme mít vlastně osamělé matky, které se rozhodly pro takový jako téměř řádový způsob života, každá bude mít deset dětí, budou žít pohromadě deset matek krát deset dětí, takže asi sto dětí a deset matek v malé vesničce a budou to, jako ten model byl takto vymyšlený. Z hlediska odborného je překonaný. Je překonaný, není moc funkční, přesto vím jako odborník, že děti z SOS vesniček mají méně obtíží než děti z klasických **ústavů**, obdivuju ty maminky, ale náhradní rodičovství je potřeba dělat už jinak.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Petra Vrtbovská je hostem Radiožurnálu. Vaše otázky za pár minut.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Petry Vrtbovské, hosta dopoledního Radiožurnálu, se ptáte: "Jsme manželé ve věku 39 let s dvěma

děťmi, 5 a 1 rok, uvažujeme o pěstounské péči pro jedno dítě. A chci se zeptat, zda nejsme příliš staří a jak je to se stykem dítětem s biologickými rodiči?"

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

Tak staří nejste, jste velmi mladí. Tam samozřejmě je, tak jak popisujete sami sebe a vaši rodinu, tak jsou tam některé indicie, které bude potřeba zvážit. Například ten věk vašeho mladšího dítěte není vhodný věk pro přijetí pěstounského dítěte. Takže my bychom vám radili počkat zhruba 3 roky, 3 až 4 roky a takže to by byla první věc. Pak budete o něco starší, ale pořád jste ve věku, kdy můžete být velmi dobrými pěstounskými rodiči. A ta druhá otázka je, že rozhodnete-li se být opravdovými pěstouny, to znamená pečovateli, dočasnými pečovateli, nebo i dlouhodobými pečovali, ale vlastně jakousi výpomocí dítěti v nefunkční rodině, tak ten, že tam někde existuje biologická rodina a to dítě s ní má nějaký kontakt, je vysoce pravděpodobné. A bude to váš úkol jako pěstounů. Samozřejmě ale na to nikdy nemůže ta pěstounská rodina být sama. Celá záležitost je velmi komplikovaná, potřebuje odborníka i právní ošetření. Takže kdybyste byli pěstouny NATAMA, tak my vám tohle pomůžeme celé zařídit, ošetřit a udělat správně, aby to dítě bylo v bezpečí a vaše rodina taky. Jinak to může přinést komplikace.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Lenka se ptá, jestli to není pro děti traumatizující, když bude například, když se bude muset například ve 3, 4 letech vrátit vlastně k rodičům. Protože píše: "Už ve třech letech je silná vazba k náhradní rodině a myslím, že ten člověk ani neví, co se vlastně děje. Bude to nějak zákonem ošetřeno, aby nebyl opět zraněný?"

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

Opět zraněný ... To je velmi hezká otázka, velmi za ni děkuji. Ten nápad, že by se to zákonem ošetřilo, je dobré k tomu vědět něco o právě povaze té primární citové vazby. Naše genetická výbava je založena na tom, že to dítě, které se rodí velmi s nevyvinutým mozkem, tak úplně životně nutně potřebuje mít silnou citovou vazbu na mateřskou postavu. Ideálně tak, jak maminka příroda to chtěla, to je biologicky založeno v těhotenství, rodiče, kteří chtějí dítě, milují ho, dítě se narodí, oni o něj pečují, tak by to mělo být. A to, jakmile nefunguje to takto, všechny ty další verze už budou druhá, třetí, čtvrtá, trochu náhradní a trochu horší. To znamená, že ta otázka naše, jestli to dítě nebude zraněné, ano, bude zraněné, bylo zraněno už tím, že bylo odvrženo svými biologickými rodiči.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Svojí maminkou.

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

A pak my hledáme co nejlepší náhradu. A i bych řekla zdravý rozum i zkušenost, dokonce teď už i věda ukazuje, že právě ta náhrada v té dočasné rodině je nejbližší možné řešení tomu zdravému biologickému. A ano, půjde-li to dítě po dvou nebo po třech letech do jiné rodiny, zpátky do své rodiny, nebo do adoptivní, zažije další, bych řekla, takovou jako traumatickou zkušenost. My ale víme z hlediska vývoje mozku, že jakmile to dítě si vytvoří skutečnou zdravou a dobrou citovou vazbu k někomu, tak ji bude umět přenést na dalšího člověka. A v tom je právě ten klíč. Zatímco dítě, které nemá možnost si rozvinout tuto mentální kapacitu, být citově připoután k jednomu člověku nebo ke dvěma lidem, už ji nebude umět vytvořit pravděpodobně nikdy. A to vede lidi do velmi závažných

psychických obtíží. To znamená, volíme menší zlo.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Petra Vrtbovská je hostem dopoledního Radiožurnálu. Vašich dotazů velmi rychle přibývá, omlouvám se, asi nebudeme moci odpovědět na všechny, ale v tom následujícím vstupu se pokusíme alespoň ještě nějaké přidat.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Posloucháte dopolední Radiožurnál a také se ptáte dnešního hosta, paní doktorky Petry Vrtbovské, co dělá NATAMA pro to, aby jejím sítím při výběru budoucích pěstounů neprošli lidé, jejichž motivací jsou třeba peníze nebo řekněme temnější stránky člověka. A jakou máte zpětnou vazbu a kontrolu vlastně nad osudem dětí v těch pěstounských rodinách.

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

To je velmi dobrá otázka. Já začnu od konce. My považujeme za naprosto nezbytné, aby žadatelé prošli jednak dobrým vyšetřením, správně nastaveným vyšetřením, přípravou, ale taky nadále aby zůstali registrovaní a spolupracovali s tím svým mateřským institutem. A všichni náhradní rodiče NATAMA, osvojitelé i pěstouni, tento servis u nás mají. A je nezbytný pro bezpečí té rodiny a bezpečí toho dítěte. A teď k těm temným stránkám. Ano, existuje určitá část populace lidí, o kterých by se dalo říct, že by nebyli vhodnými náhradními rodiči. Nemusíme rovnou jít do temných stránek, ale mají určité složky osobnosti, nebo se nacházejí v životní situaci, kdy ta zátěž a ty nároky té náhradní rodinné **péče**, které jsou vysoké, pravděpodobně způsobí obtíže. A my to dokážeme vyšetřit. Je to částečně psychologické vyšetření, ale speciálně zaměřené, a částečně to je takové vyhodnocení /nesrozumitelné/ celé jejich rodinné situace, jejich životního příběhu. A to je potřeba udělat velmi pečlivě, protože to neštěstí, které vznikne, když se dostane jaksi dítě do nevhodné rodiny, musím říct, že je velmi závažné, velmi bolestné pro všechny zúčastněné a byla jsem toho svědky mnohokrát. Ne u našich rodin, naprosto výjimečně jenom v jednom případě, ale u těch rodin, které k nám přicházejí jaksi do poradny a do terapie, a to je bolestná věc. Takže ta prevence je velmi důležitá.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Standa se ptá: "Osm let jsme pěstouni, jedinou motivací k pěstounství či adopci musí být láska a nikoli byznys. Neznám psychologa nebo **sociálního** pracovníka s dlouhodobými zkušenostmi v oblasti pěstounské **péče**, kterému se navrhovaný nový systém líbí. Povede to k výraznému zhoršení situace pro děti v takzvané profesionální pěstounské **péči** oproti stávajícímu stavu."

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

To je takový tradiční názor. Tady v České republice vznikla taková prapodivná anomálie, které já ráda říkám adoptivní pěstounská **péče**. Většinou vypadá tak, že by rodiče, z velké části vypadá tak, že si vezmou více dětí do pěstounské **péče**, tak třeba čtyři, pět, někdy ale i osm a dvanáct, nutno dodat a říct si tady, že tito lidé dostávají poměrně významné finanční prostředky ...

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Pardon, kolik je to na jedno dítě?

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

Když máte v pěstounské péči jedno dítě, tak v současnosti ta kombinace odměny pěstouna a jaksi zabezpečení materiálních potřeb dítěte dělá asi 8 tisíc. Ale třeba pro tři děti už se to násobí, to znamená, tam je to přes dvacet tisíc, pro pět dětí zase tam nějakým koeficientem ta částka je větší a pak je tam nárok na podporu nákupu vozidla, bydlení a podobně. To znamená, pěstounská péče i v České republice je finančně podporovaná záležitost a mnozí současní čeští pěstouni, speciálně ti s větším počtem dětí, běžně musí finančně kalkulovat. Takže to chci jako říct, že v tomto žádná změna nenastane. Ta změna, která nastane, bude, že těch 22 tisíc dětí, co teď jsou v ústavu, bude moci najít kvalitní rodinnou péči. A aby ti lidé měli dobře vyváжено to, že to zvolí jako životní program, tím pádem oni potřebují sociální finanční zázemí a zároveň byli dobrými rodiči, to je práce pro odborníky. To oni nerostou na stromě, ty jako nemůžeme nasbírat v lese, to je intenzivní odborná práce a je úspěšná. My můžeme v NATAMA dokumentovat úspěšnost a taky je úspěšná v zahraničí. Takže tyto obavy jsou zbytečné.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

To říká Petra Vrtbovská. Poslali jste nám i některé dotazy, které jsou velmi konkrétní. My se bohužel už k jejich zodpovězení nedostaneme, ale můžete je poslat paní doktorce přímo na adresu info@natama.cz. Paní doktorko, zítra bude naším hostem herečka Lenka Vlasáková. Zajímá vás něco z herecké branže?

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

Velice mě zajímá. Právě jsem zvažovala, jestli moje otázka má směřovat k mému oboru nebo k jejímu oboru. Ale já se radši zeptám na její obor. Mě by velmi zajímalo, jakým způsobem emocionálně zpracovává postavy, které hraje. Jestli je prožívá skrze sebe, anebo jestli je hraje nějakým vnějším způsobem. Jak ona sama osobně toto prožívá.

Lucie VÝBORNÁ, moderátorka:

Tak to je otázka od vyškolené psycholožky Petry Vrtbovské, dětské a rodinné terapeutky. Byla hostem Radiožurnálu. Děkuji za vaše odpovědi, paní doktorko, i za váš čas. Na slyšenou.

Petra VRTBOVSKÁ, zakladatelka organizace NATAMA:

Na shledanou, děkuju.

Název: Stát selhal v péči o děti, tvrdí ombudsman
Zdroj: Právo
Datum: 23.04.2012
Str.: 7
Číslo: 96
Rubrika: Zpravodajství
Autor: Miroslav Homola, Radek Plavecký
Odkaz: <http://pravo.novinky.cz/>
Zkratka zdroje: DCPR

Klíčová slova: ústavu (4), sociální, péče, péči, ústavů, ústav

Stát selhal v péči o děti, tvrdí ombudsman

Otřesné podmínky. Protiprávní jednání. Odkladiště dětí. Tak na problémy v zařízení pro děti-cizince Permon v Hříměždicích Vestci na Příbramsku opakovaně upozorňoval veřejný ochránce práv Pavel Varvařovský.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy si problémy nepřipouští, ombudsman nyní usiluje o zrušení **ústavu**. Jeho vedoucí však slova a snahu Varvařovského naprosto odmítá.

"Stát prostřednictvím ministerstva školství selhal při plnění závazků spočívajících v prevenci, odhalování a nápravě špatného zacházení," hodnotí současnou situaci ombudsman.

"Návštěvy v zařízení v areálu Permon odhalily špatné zacházení s dětmi, tristní životní podmínky a nezákonnou praxi ze strany vedení zařízení. Děti trpěly nedostatkem soukromí, v rozporu se zákonem o výkonu ústavní a ochranné výchovy byl v některých částech zařízení instalován a fungoval kamerový systém," uvedl Varvařovský.

"V zařízení se vyšetřovalo několik sexuálních deliktů, přičemž oběti a pachatelé (v obou případech děti) byli nadále ponecháni v běžném kontaktu. Děti v zařízení jsou demotivovány, chybí jim **sociální** kontakt i odborná **péče** a výchovné problémy tak eskalují," zdůraznil.

Permon vznikl, aby poskytoval **péči** zejména dětem-cizincům bez doprovodu, které pocházejí z kulturně odlišného prostředí, nemluví česky a mnohdy jsou traumatizovány minulostí.

"Podstatnou část ale tvoří děti ze Slovenska (v době návštěvy 43 procent), případně děti, které sice formálně mají cizinecký status, ale netrpí jazykovou bariérou a v ČR pobývají dlouhodobě. Tyto jazykově i kulturně integrované děti nemají být v zařízení pro cizince, ale v běžných školských zařízeních," tvrdil Varvařovský.

Kritiku odmítáme!

Kritiku ombudsmana vedoucí **ústavu** Jana Rohrbachová a další zaměstnankyně rezolutně odmítají. "S hodnocením ombudsmana rozhodně nesouhlasíme a budeme se proti němu ohrazovat. Vůbec nemáme co skrývat a i tisk se může přesvědčit a podívat se, že tady není co tajit nebo zakrývat. Jen musíme chránit soukromí a identitu dětí, které tu žijí," řekla Právu.

V zařízení mají 48 dětí z nejrůznějších zemí od Slovenska a Polska přes Somálsko, Kongo až po Vietnam nebo Afghánistán. "Pokud nás takhle někdo nařkne, těžko se bránit, ale nejsou tady žádné izolace, až na domácí videotelefon u brány žádná funkční kamera a žádné pohlavní zneužití se tady nikdy neprokázalo," namítl Rohrbachová.

Její slova potvrdila i policie, která nahlášené případy prověřovala. "Od roku 2009 to byla dvě oznámení a ani v jednom se nepotvrdilo žádné jednání se sexuálním motivem," řekla policejní mluvčí Lenka Pavlová.

Víte více než my

Také ministerstvo školství, které je zřizovatelem **ústavu** Permon, na zprávu ombudsmana reagovalo, že jeho ministerské kontroly nic neprokázaly a kritiku ombudsmana odmítlo.

Zarážející však je, že ministerstvo tvrdí, že děti z Hříměždic začali přesunovat do jiných **ústavů**, ale zdejší pracovníce nic takového nepotvrdily. "Máme plno a žádné děti nikam nepřesunujeme," tvrdily shodně pracovníce. Navíc vůbec netušily, že chce ministerstvo **ústav** zrušit.

"Zařízení ztratilo svůj účel a k 30. červnu bude zrušeno," napsal tiskový odbor Právu. Zdejší

zaměstnanci o tom ale nic netuší. "To máte informaci, kterou my nemáme," reagovala vedoucí Rohrbachová.

Nejsou tady žádné izolace, žádná funkční kamera a žádné pohlavní zneužití se nikdy neprokázalo Jana Rohrbachová, vedoucí **Ústavu**

Foto: Vchod do zařízení pro děti-cizince v Hříměždicích-Vestci.
Foto PRÁVO – Radek Plavecký

Název: Postiženým chráněné bydlení slouží již pátým rokem
Zdroj: Hradecký deník
Datum: 25.04.2012
Str.: 3
Číslo: 98
Rubrika: Hradecko
Autor: (red)
Odkaz: <http://hradecky.denik.cz/>
Zkratka zdroje: VHHK

Klíčová slova: bydlení (5), chráněné (3), chráněného, chráněném
Postiženým chráněné bydlení slouží již pátým rokem

Hradec Králové – Dům **chráněného bydlení** DaMPi Oblastního spolku Českého červeného kříže Hradec Králové připravil na čtvrtek 26. dubna Den otevřených dveří od deseti do osmnácti hodin. Jak se v **chráněném bydlení** ve vilce na Novém Hradci Králové jeho uživatelům žije, se mohou přijít podívat nejen případní zájemci o službu. Návštěvníci si prohlédnou celý interiér, rukodělné výrobky uživatelů a dozvědí se podrobnosti o sociální službě. Zasvěcenými průvodci budou přímo uživatelé služby. Pracovníci DaMPi také návštěvníky seznámí s dalšími službami, jako jsou atreterapie nebo canisterapie. Hradecký Červený kříž nabízí registrovanou sociální službu **chráněné bydlení** již pátým rokem. Je určena dospělým lidem s lehkým mentálním nebo kombinovaným postižením. Domov a sociální služby zde může využít až sedm klientů. **Chráněné bydlení** se jim snaží vytvořit podmínky co nejvíce podobné běžnému životu tak, aby se jednotliví uživatelé mohli postupně osamostatnit a plnohodnotně zapojit do většinové společnosti. **Chráněné bydlení** podporují město Hradec Králové, Královéhradecký kraj a ministerstvo práce a sociálních věcí.

Název: Hrotovice chtějí postavit nový dům pro chráněné bydlení

Zdroj: Havlíčkobrodský deník
Datum: 26.04.2012
Str.: 2
Číslo: 99
Rubrika: Zpravodajství
Autor: (čtk)
Odkaz: <http://havlickobrodsky.denik.cz/>
Zkratka zdroje: VVNH

Klíčová slova: chráněné, bydlení

Hrotovice chtějí postavit nový dům pro chráněné bydlení

Hrotovice – Hrotovice na Třebíčsku hodlají rozšířit nabídku sociálních služeb stavbou domu pro **chráněné bydlení**. Vznikne na místě nevyužívaných budov zemědělského družstva v centru města. Dům budou využívat místní občané i lidé ze širšího okolí. První klienti by se mohli nastěhovat koncem příštího roku.

"Zájem o tuto službu projevili stacionář v Třebíči, kam klienti dojíždějí i z našeho mikroregionu, udělali jsme proto vstřícný krok," řekla starostka Hana Škodová.

Dům bude mít dvě samostatné rodinné buňky, bude ho moci využívat celkem šest klientů. "Město dům postaví, provoz by však mělo zajišťovat některé zařízení provozující sociální služby," doplnila starostka. Náklady v přibližné výši sedmi milionů korun by měla z větší části uhradit příslušná evropská dotace, zbytek doplatí obec. Pokud bude schválena, začne stavba letos na jaře. S dokončením stavby se počítá příští rok na podzim.

Název: Stát ořezal sociální služby o desítky milionů
Zdroj: Právo
Datum: 26.04.2012
Str.: 10
Číslo: 99
Rubrika: Jihozápadní čechy
Autor: Vladimír Vácha
Odkaz: <http://pravo.novinky.cz/>
Zkratka zdroje: DCPR

Klíčová slova: sociální (5), péči (2), péče (2), sociálních, ústavy

Stát ořezal sociální služby o desítky milionů

Stát ořezal v posledních čtyřech letech výdaje na **sociální** služby v Jihočeském kraji o bezmála 150 milionů korun. Právu to potvrdila náměstkyně hejtmana Ivana Stráská (ČSSD).

"Situace se stává už téměř neudržitelnou a řada organizací zabývajících se **sociální** pomocí a službami už nemá kde šetřit a zvažuje, zda neukončí svou činnost. Ministerstvo práce a **sociálních** věcí je jedním z nejslabších článků současné vlády. Nepanuje tam duch, aby fungovalo pro občany, kteří mají nějaký problém v oblasti zaměstnanosti či jsou v tíživé **sociální** nebo zdravotní situaci. Naopak je vedeno směrem, jak na lidech spíše ušetřit, než jim pomoci," hodnotila kriticky práci ministerstva

Stráská.

Připomněla, že kraj dostává v posledních čtyřech letech na zmíněné výdaje stále méně a méně. V roce 2008 to bylo ještě 531 miliónů. Loni už jen 412 miliónů a letos může zatím počítat s pouhými 386 milióny, což je o 145 miliónů méně než před pěti lety.

"Přitom před třemi lety považovali ministerští úředníci takovou sumu za krizovou. Na udržení solidního standardu v **péči** o seniory a zdravotně postižené by bylo zapotřebí alespoň 493 miliónů. Je logické, že takový výpadek musí **sociální** služby nějakým způsobem postihnout.

Ministerstvo letos nejvýrazněji šetřilo ve výdajích pro **ústavy sociální péče** a domovy důchodců. Naopak navýšilo o patnáct procent peníze na preventivní programy a terénní **péči**, což považuje Stráská sice za správný krok, nicméně tvrdí, že to je málo.

Pro lůžková zařízení je pak rozdělení peněz naprosto vražedné. "Ministerstvo prostě počítá, že zmíněná lůžková zařízení vlastní obce či kraj a dofinancují je z vlastních zdrojů, neboť žádný zodpovědný politik tam nemůže nechat lidi bez **péče**, tepla a jídla. Stojíme proto před vážným rozhodnutím. Pokud tyto peníze dáme, ministerstvo se usměje a bude postupovat v příštím roce stejně, možná ještě hůře," obává se náměstkyně.

Damoklův meč chybějících peněz začíná viset i nad individuálními projekty prevence, které byly významně do letoška financovány prostřednictvím evropských peněz. Ročně šlo o sumu kolem 4,5 miliardy korun. To ale nyní končí.

"Upozorňujeme prostřednictvím asociace krajů už přes dva roky, že je třeba hledat jiný zdroj financování – marně. Nyní krajům ministerstvo sdělilo, že bude k dispozici miliarda dvě stě miliónů, což je pouhá čtvrtina. K jednotlivým žadatelům se navíc peníze dostanou nejdříve koncem roku a to bude pro mnohé už pozdě," postěžovala si náměstkyně.

Ministerstvo je vedeno směrem, jak na lidech spíše ušetřit, než jim pomoci Ivana Stráská, náměstkyně hejtmana

Mutace - Právo - jižní Čechy

Název: Chráněné bydlení: klienti se v Šanově zabydleli
Zdroj: Znojemský deník
Datum: 28.04.2012
Str.: 4
Číslo: 101
Rubrika: Znojemsko - seriály
Autor: DANIEL SMOLA
Odkaz: <http://znojemsky.denik.cz/>
Zkratka zdroje: VJRZ

Klíčová slova: bydlení (9), chráněného (5), chráněné (2), chráněném, chráněným, bydlením
Chráněné bydlení: klienti se v Šanově zabydleli

Druhým rokem žije ve dvou domcích v Šanově jedenáct klientů, kteří sem přišli z ústavu pro mentálně handicapované v Břežanech

Šanov – Mezi Šanováky se už dva roky úspěšně začleňuje jedenáct obyvatel z **chráněného bydlení** na kraji vsi. Ti do obce přišli z ústavu sociální péče pro zdravotně a mentálně handicapované v Břežanech. Ve dvou rodinných domcích se teď snaží co nejvíce se přiblížit běžnému životu a získat tak návyky nutné ke zcela samostatné existenci. V Šanově jsou spokojeni samotní klienti zařízení a jejich asistenti, přítomnost nových obyvatel ve vsi si ale po počáteční nedůvěře pochvalují i místní.

"Jsme moc rádi, že **chráněné bydlení** zakotvilo právě v Šanově. A vůbec bychom se nebránili případnému dalšímu rozšiřování. Ze začátku se na klienty, kteří sem přišli z Břežan, dívali místní poněkud s nedůvěrou. Postupem času nám ale sami klienti **chráněného bydlení** dokázali, že si tuto cestu života zaslouží. Teď už jsou platnými obyvateli obce, pomáhají jak na obecním úřadu, tak i v domácnostech místních lidí, chodí na kulturní a sportovní akce... Snažíme se navzájem vycházet vstříc," popisuje starosta obce Petr Škarek.

Právě on byl přítom hlavní postavou, která nejvíce pomohla lidem s mentálním postižením se začleněním do života v obci. "Pan starosta začal vodit naše klienty na akce, dokázal ostatním, že se s nimi dá normálně mluvit, nabídl jim lehčí práce na obci i doma. Teď už naši klienti pomáhají místním lidem v domácnostech, třeba při úklidech, s mytím oken, ryjí zahrádky a podobně. Dostanou za to nějakou korunu, mají náplň dne, ale především se tak nejlépe sžijí s místními. Řada z nich je už navštěvuje i tady u nás v **chráněném bydlení**," vypráví asistentka Alena Ambrožová.

Do **chráněného bydlení** ve dvou nově vybudovaných rodinných domcích se z ústavu v Břežanech mohli přestěhovat lidé, kteří prošli zkouškami sebeobsluhy. "Kapacita je momentálně naplněna, je tu jedenáct klientů ve věku od sedmadvaceti do dvašedesáti let. V jednom domku bydlí po dvou na pokoji, v druhém má každý z bydlících samostatný byteček s kuchyní a sociálním zařízením. Jsou schopni se o sebe sami starat. Asistentky tu také s nimi nejsou neustále, ale jen přes den," doplňuje další z asistentek Pavla Nováková. Přestože klienti **chráněného bydlení** nejsou po právní stránce svéprávní, právě **chráněné bydlení** je v jejich současném životě nijak neomezuje. "Někteří třeba sami jezdí autobusem ke svým rodinám, chodí si sami nakupovat nebo jezdí na kulturní akce, společně vaříme... My sami jsme se s klienty natolik sžili, že je bereme jako své děti. Máme prostě ke svým vlastním dětem ještě jedenáct dalších, i když jsou to už všechno dospělí lidé," dodává Ambrožová. Dalším stupněm k osamostatnění klientů je takzvané podporované **bydlení**. "Tam už asistenti dochází jen občas. Věřím, že někteří z našich klientů budou třeba za další rok takového života schopni," uzavírá Nováková.

Foto: SAMOSTATNÝ ŽIVOT. Dva domy s **chráněným bydlením** vyrostly v roce 2010 na kraji Šanova v místech, které se dnes zaplňuje dalšími rodinnými domy. Spokojeni tu jsou jak klienti, kteří mají k dispozici vlastní zahrádku a krásně vybavené pokoje, tak i místní. Těm lidé z **chráněného bydlení** pomáhají třeba při úklidech v domácnostech. Fotogalerie na www.znojemskydenik.cz

Foto: Deník/ Daniel Smola